

**BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG**

Hamvadó cigarettapénz

**A trafiktörvény gazdasági hatásainak vizsgálata egy
vállalkozásnál**

Belső konzulens: dr. Antal Anita Phd

Külső konzulens: Márkus Jánosné

Stieber Tibor József

Nappali tagozat

Pénzügy és számvitel szak

Számvitel szakirány

2015

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: Stieber Tibor József

Szak: Pénzügy és számvitel

Szakirány (ha van): Számvitel

A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): 2015

A szakdolgozat pontos címe:

Hamvadó cigarettapénz - A trafiktörvény gazdasági hatásainak vizsgálata egy vállalkozásnál

Belső konzulens neve: dr. Antal Anita

Külső konzulens neve: Márkus Jánosné

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

trafiktörvény, koncesszió, dohánypiac, árres, kiskereskedelem, dohánybolt

Benyújtott szakdolgozatom nem titkosított / titkosított. (Kérjük a megfelelőt aláhúzni!
Titkosított dolgozat esetén kérjük a titkosítási kérelem egy eredeti példányát leadni:
a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy nem titkosított szakdolgozatomat a főiskola könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. (Kérjük a megfelelőt aláhúzni!)
Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett - egy nem kizárólagos, időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya *mindenben elegendő tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak*, tartalma megegyezik a nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

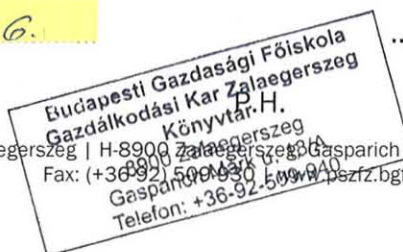
Dátum: 2015.01.05.

hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2015.01.06.

könyvtári munkatárs

Tartalomjegyzék

Bevezetés	2
1. Trafiktörvény	3
1.1. A bevezetés előzményei	3
1.2. A trafiktörvény következményei	13
1.3. Trafiktörvény nemzetközi viszonylatban (A környező országok példája)	16
2. Trafiktörvény hatásai a „Hamvadó Kft.” gyakorlatában	19
2.1. A társaság bemutatása	19
2.2. A pályázat tervezési és megvalósítási időszaka	21
2.2.1. Előkészítés	21
2.2.2. Pályázati döntéshozatal	22
2.2.3. Koncessziós jogok odaítélése, jogorvoslati lehetőség	23
2.2.4. Árusítási jog elvesztése	29
2.3. Gazdasági hatások elemzése	29
2.3.1. Dohányforgalmazás időszaka (2011. július – 2013. július)	29
2.3.2. Eredménytervezés a változó árrés tudatában	39
2.3.3. Elemzés a dohányértékesítés-mentes időszakról (2013. július – 2014. július)	40
2.4. Kockázatmenedzsment – megoldás a kieső bevételekre	42
3. A trafiktörvény hatásai országos viszonylatban	45
Összefoglalás, javaslatok	49
Irodalomjegyzék	51
Ábrajegyzék:	55
Mellékletek:	56

Bevezetés

Magyarországon az elmúlt években több olyan jogszabály is hatályba lépett, amelyek hatására alapjaiban változtak meg az addigi gyakorlatok, alakultak át a piac különböző szegmensei. Gondolhatunk itt a köznyelven elhíresült chipsadóra, az online pénztárgépek alkalmazására, a földtörvényre, a devizatorvényre stb. Ezek között megtalálható olyan, amelyet más tagországok példájára - követve az uniós jogszabályokat – szinte változtatás nélkül vettünk át, de olyan is, amit elsőként vezettük be az egész világra nézve.

Szakedolgozatom témája a **2012. évi CXXXIV. törvény** - a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről (továbbiakban: **trafiktörvény**), valamint az azzal összefüggő gazdasági és egyéb hatások vizsgálata. A törvény címéből kiderül, hogy egyfajta egészségügyi ösztönzésről szól, ugyanakkor annak komoly gazdasági hatásai mellett sem szabad elmenni. A későbbiekben ki fogom fejteni, hogy ennek milyen okai vannak. A szabályozás hatással van a dohányosokra és azokra is, akik nem használják ezt a „legális drogot”.

Elemzésemet több időszakra fogom osztani, hogy jobban átlátható legyen a trafiktörvény hatása egy létező, ma is működő társaság esetében (a későbbiekben: „Hamvadó Kft.”). A témát nagyon aktuálisnak érzem, ugyanis a 2014-es évben már egy teljes év statisztikai adatait hasonlíthatjuk össze - kiszűrve ezzel az esetleges szezonális hatásokat – az átmeneti 2013-as, illetve a 2012-es és azt megelőző évekkkel.

Dolgozatom végén összefoglalom, milyen pozitív és negatív hatásaira bukkantam a törvénynek országos viszonylatban és a „Hamvadó Kft.”-re nézve, illetve megpróbálok javaslatot tenni az esetleges negatívumok orvoslására.

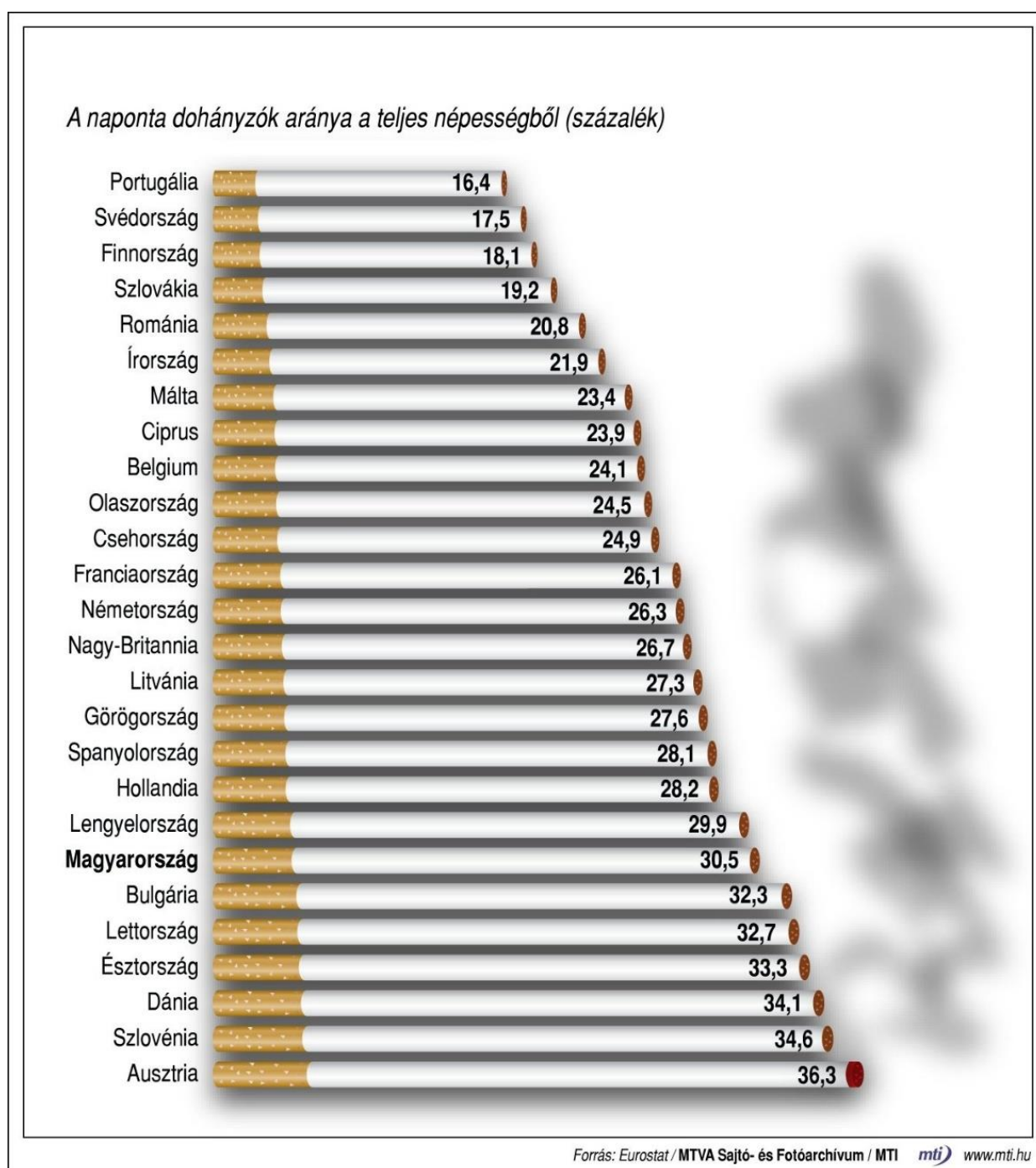
1. Trafiktörvény

1.1. A bevezetés előzményei

A dohányzás világszerte komoly egészségügyi és társadalmi problémát jelent. Egyike az olyan ritka területeknek, ahol az állam nem a fogyasztásra, hanem egyenesen a leszokásra ösztönöz. Ennek egyszerű magyarázata az, hogy a megelőzésre, leszoktatásra, egészségügyi szűrésekre, kezelésekre hatalmas mennyiségű pénzt kell elvonni az államháztartásból. Ezeket a kiadásokat sem a magas jövedéki adóból, sem a világviszonylatban rekordnak számító 27%-os általános forgalmi adóból (továbbiakban: ÁFA) származó költségvetési bevételekkel sem lehet ellensúlyozni.

A dohányosok számát illetően hazánk az Európai Unió (továbbiakban: EU) középmezőnyében foglal helyet (*1. ábra*).

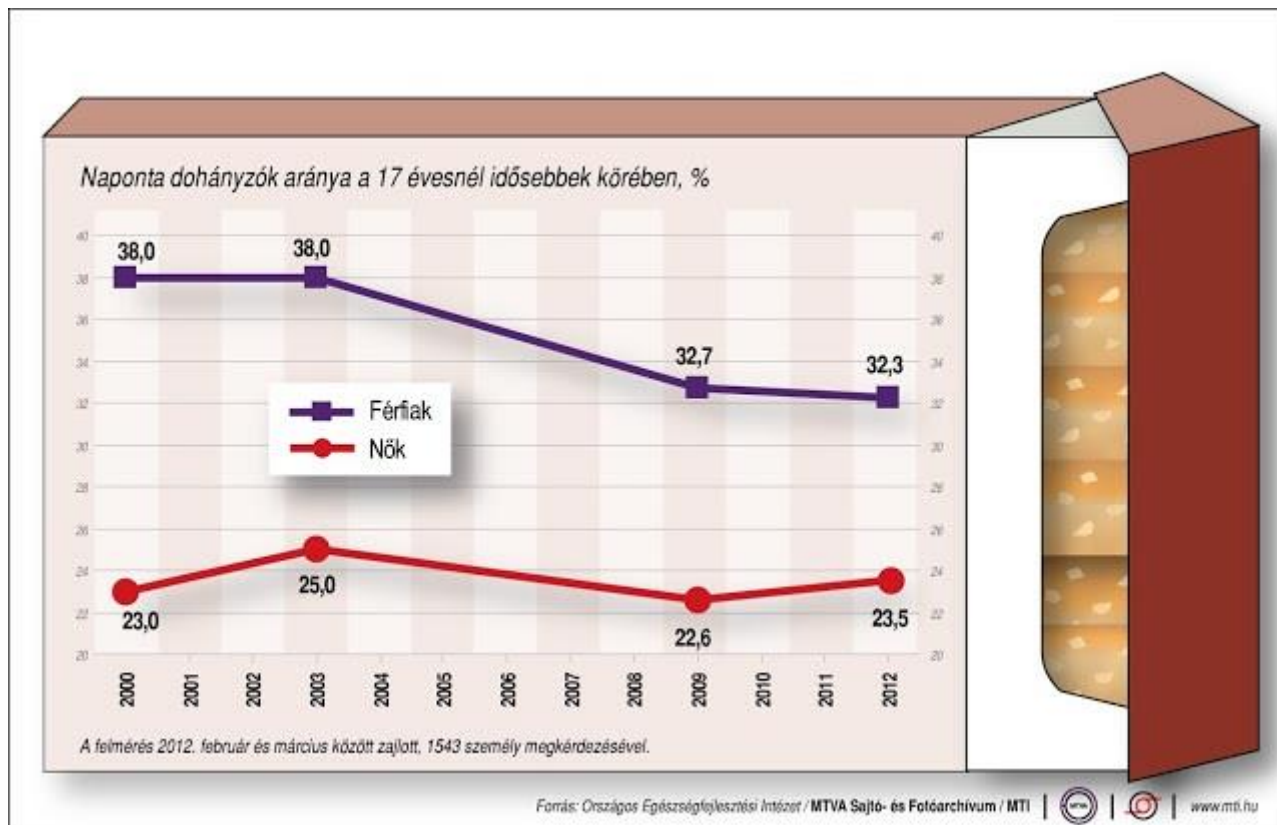
1. ábra: Dohányosok az Európai Unióban, 2012

Forrás: MTI

Magyarországon az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (továbbiakban: ÁNTSZ) felmérése szerint 2000-től 2012-ig csökkenő tendenciát mutat a dohányzók aránya a felnőtt lakosságot tekintve (2. ábra).

2. ábra: A rendszeresen dohányzók aránya Magyarországon, 2000-2012

Forrás: MTI

A grafikonon jól látható, hogy amíg a dohányzó férfiak száma folyamatosan csökkent, a nők esetében ez korántsem mondható el. Kiemelendő a felmérés utolsó három éve, ahol a férfiak aránya 32,7%-ról 32,3%-ra csökkent, míg a nők aránya 22,6%-ról 23,5%-ra nőtt. 2012 márciusára a két nem között különbség az eddigi legkisebbre, 8,8%-ra változott. A dohányzáshoz köthető halálestek számát százezer főre vetítve 428-ra tehetjük. Ezzel a nem túl előkelő harmadik helyet tudhatjuk magunkénak az EU-ban.¹

A trafiktörvény országos hatásait a dolgozat egy későbbi fejezetében vizsgálom majd, ahol pontos adatokkal mutatom be, mennyit is költ a lakosság egészségvédelmére, és ezzel szemben mennyi közvetlen bevétele van az államnak a dohányt illetően.

Viszont a dohányzás elleni küzdelemben, a 2012. január 1-én hatályba lépő a nemdohányzók védelméről szóló törvény módosításával az addigi sereghajtókból az élmezőnybe repítettük magunkat. A jogszabály szerint dohányozni csak a szabad levegőn, illetve a közintézmények, munkahelyek, megálló, játszótérek bejáratától számított 5 méteres sugarú körön kívül kijelölt helyen lehet. A szabályt megszegőkre magánszemély esetén

¹ <http://nepszava.hu/articles/article.php?id=507181>

50 ezer forintig, intézmények esetén 2,5 millió forintig terjedő bírságot szabhat ki az ellenőrzéssel megbízott ÁNTSZ. Valamennyi, ennek kapcsán készült felmérésben a megkérdezettek döntő többsége egyetértett a törvény szigorításával. Annak érdekében, hogy a korlátozás által érintett helyekre felhívják a figyelmet, figyelmeztető táblákat helyeztek el, amin egy leszokást segítő honlap (www.leteszemacigit.hu) mellett egy telefonszám is helyet kapott. Ezen az esetleges szabályszegést is jelezni lehet.

Az egészségügy többletforráshoz juttatása érdekében a kormány a 2013-ban a két fázisban történő tervezett emelés helyett már 2012. december 1-től megnövelte a dohány jövedéki adóját, amely ezer darab cigarettánként 12 500 forint és a kiskereskedelmi eladási ár 31 százaléka, de minimum 24 920 forint lett.² A szigorítás következő mérföldkövét a dobozokon kötelezően elhelyezendő – az EU népegészségügyi- és fogyasztóvédelmi biztosa által javasolt - képes egészségvédő feliratok jelentették. 2013. január 1-től már csak ilyen cigarettát lehet forgalmazni az országban, amit ismét kombináltak a leszokást segítő honlappal, így a figyelmeztető szövegek és képek mellett ez is megjelent az dobozokon (3. ábra).

3. ábra: A cigaretta dobozain megjelenő képes egészségvédő feliratok

Forrás: <http://net.jogtar.hu>

A trafiktörvény bevezetését hosszas előkészület előzte meg, és kihirdetéséig nagy rejtély is övezte annak tartalmát. A kiszivárgott információk alapján következtetni lehetett arra, hogy valami alapjaiban megváltozik a

² <http://nepszava.hu/cikk/592844-emelkedik-a-cigaretta-az-alkohol-es-az-autogaz-jovedeki-adoja>

dohánykereskedelemben. Erre utaltak a kormány folyamatos szabályozási és szigorítási törekvései is, amit 2013-ban több szakaszban léptettek hatályba. A jogszabály kihirdetésre 2012. 09. 24-én került sor.

„Az Országgyűlés

- elsősorban annak érdekében, hogy Magyarországon minél kevesebb fiatalkorú dohányozzon, mely kiemelt közegészségügyi cél eléréséhez az első lépés a dohánytermékek széleskörű kiskereskedelmi beszerezhetőségének, illetve a dohánytermékek megjelenésének korlátok közé szorítása;

- annak érdekében, hogy a dohányzásnak a fiatalok körében történő visszaszorításával közép- és hosszútávon az egész magyar társadalom közegészségügyi állapota is jelentős mértékben javuljon;

- annak érdekében, hogy a fiatalok fokozottabb védelmét hivatott cél eléréséhez szükséges lépéseket az állam a leghatékonyabban végre tudja hajtani;

- továbbá annak érdekében, hogy a dohányzók dohánytermékekkel való ellátása szakszerű és kielégítő, a fogyasztóvédelmi szempontokat hatékonyan érvényre juttató legyen; a kiskereskedelmi tevékenység megfeleljen a hatályos európai közösségi jogszabályoknak az Országgyűlés a dohánytermék-kiskereskedelem állami monopóliummá tételéről és az annak gyakorlásával kapcsolatos feladatokról, az engedély nélküli dohánytermék-kiskereskedelem megelőzéséről, visszaszorításáról, valamint a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység ellenőrzéséről, és az e tevékenységekből származó bevételek közcélra fordításáról a következő törvényt alkotja:[...]³

A dohánytermékek kiskereskedelme állami monopóliummá vált, csak koncessziós szerződés birtokában folytathat dohány kiskereskedelmi tevékenységet egyéni vállalkozó vagy gazdasági társaság.

A koncesszió: *„kizárólagos engedély. A koncessziós szerződés alapján az állam vagy az önkormányzat meghatározott időre, díj ellenében átengedi a koncessziós társ részére a tulajdonában levő vagyontárgyak használatát, illetve meghatározott tevékenységek végzésének lehetőségét.”⁴* A koncessziós szerződés tárgyai alapvetően:

- a szerencsejáték,
- menetrend szerinti közúti és vasúti személyszállítás,
- bányászat,

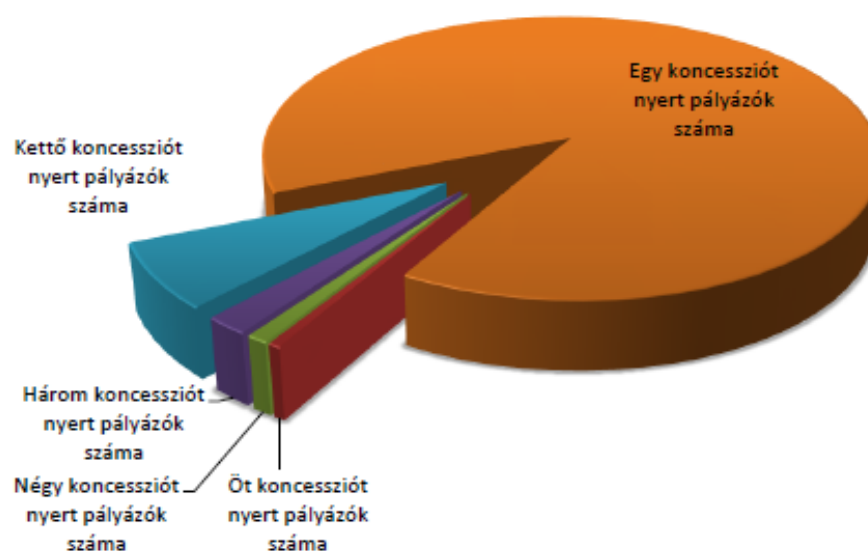
³ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV

⁴ Magyar Nagylexikon 11. kötet 249. oldal

- távközlés,
- villamos művek,
- postai szolgáltatás,
- repülőterek, kikötők,
- stb.

A koncessziós jogot 2000 lakosonként, 20 évre lehet elnyeri – pályázat útján –, mely nem örökölhető. Egy pályázó maximum 5 jogosultságot szerezhethet. A 2012. április 22-én nyilvánosságra hozott első körös nyertesek koncessziós jogainak megoszlása a következőképpen alakult (4. ábra):

4. ábra: A koncessziós jog nyertesei számának megoszlása

Forrás: BCE, Enrawell

Forrás: www.portfolio.hu

A koncessziós szerződés jogi megítélés alapján: *"Az állam, illetőleg az önkormányzat (önkormányzati társulás) a törvényben tételesen meghatározott tevékenységek gyakorlásának jogát visszterhes szerződéssel, időlegesen úgy engedi át, hogy a jogosultnak részleges piaci monopóliumot biztosít."*⁵

Ennek éves díja egy nettó összeg, melyet évente, előre kell fizetni (1. táblázat). A díj határidőn túli meg nem fizetése a koncessziós szerződés felmondását vonhatja maga után.

⁵ <http://jesz.ajk.elte.hu/papp8.html>

1. táblázat: A koncessziós díjak nagyságrendje

Kategória/lakosság	Koncessziós díj (nettó Ft) db/év
2000/fő településen	100 000
2000-10000=fő településen	160 000
10000 fő feletti településen	200 000
Budapest, MJV	240 000

Forrás: www.nemzetidohany.hu

Másik fontos változás, hogy az értékesítés csak olyan különálló helyiségben történhet, melynek saját bejárata van, és megfelel a következő tárgyi követelményeknek is:

„A dohánybolt külső felületén mindössze a következőket lehet és kell jól láthatóan megjeleníteni:

a. „Nemzeti Dohánybolt” felirat;

b. olyan kör alakú jelzés, melynek átmérője legalább 40 cm és amelyen fehér alapon fekete nyomással megjelenítésre kerül a következő szám: „18”, azzal, hogy a kör alakú jelzés külső kerületén legalább 4 cm vastagságú külső, piros gyűrű látszik;

c. a dohánybolt nyitva tartására és üzemeltetőjére vonatkozó, jogszabályban meghatározott adatok;

d. a koncessziós szerződésben meghatározott, a dohányboltra utaló egységes jelzés;

e. jogszabály alapján dohányboltban forgalmazható termék(ek) forgalmazása esetén az ilyen termék(ek)re utaló felirat, vagy ábra azzal, hogy a (2) bekezdésben foglaltakat mindenkor alkalmazni kell.”⁶

A törvény pontosan megfogalmazza, és ezzel egységesíti az összes trafik külső megjelenését. Ezekkel a külső kötelező jegyekkel, biztosra vehető, hogy senki sem fogja összetéveszteni más kereskedelmi egységgel. Fontos még, hogy a bolt üveg felületét olyan fóliával kell bevonni, amely megakadályozza, hogy az üzletbe belássanak.

⁶ <http://nemzetidohany.hu/nyilvanos-koncesszios-palyazati-kiiras-dohanytermek-kiskereskedelmi-jogosultsag-atengedesere/>

Ezt a fiatalok védelmével magyarázták a jogalkotók. Ezen felül azt is törvénybe foglalták, hogy a nemzeti dohányboltba 18 évnél fiatalabb személy nem léphet be!

A belső elrendezésnél és külső megjelenésnél is a legmeghatározóbb a barna szín, ami a földet - ezáltal a termelékenységet – jelképezi, ahonnan a dohány is „származik” (5. ábra).

5. ábra: A trafikok egységes megjelenése

Forrás: www.nemzetidohanyshop.hu

A törvény későbbi módosításában még tovább szigorították a trafikok elhelyezkedésére vonatkozó szabályokat. 2014. május 30 után nem üzemelhet trafik egyetlen benzinkúton sem, továbbá a 2500 m²-nél nagyobb alapterületű üzlethelyiségben, annak kiegészítő üzletsorán, de még a parkolójában sem. Az újonnan létesülő vagy az előző két feltétel miatt költözni kényszerült trafik nem nyílhat egy másik dohánybolt - a KRESZ szabályainak megfelelő gyalogúton számított – bejáratától számított 200 méteren belül.⁷

Érdekesség még, hogy csak olyan társasági formával lehetett pályázni, amelyben a nyertes pályázó képviselőjében eljáró személy a társaság korlátlanul felelős tagja. Mivel egy személy csak egy társaságban lehet

⁷ <http://www.orientpress.hu/128600>

korlátlanul felelős tag, a pályázónak Bt. vagy Kkt., illetve egyéni vállalkozóként volt csak esélye pozitív elbírálásra.

A trafiktörvény 2012. november 19-én, 2013. február 12-én és 2013. április 25-én benyújtott módosításai folyamatosan kibővítették az addig a törvény által korlátozott (csak dohány) termékek, szolgáltatások körét. Beláthatóvá vált ugyanis, hogy a dohánykereskedelem nem jár akkora jövedelemmel: *„Mi is ennek a módosításnak a legfontosabb célja? A legfontosabb célja az, hogy a magyar állam ezen kiskereskedelmi célú üzlethelyiségen keresztül is jövedelemhez jut, ez teljesen természetes. Jól átlátható, rendezett és a jogszabályok által körbehatárolt formában, egy nagyon szigorúan ellenőrzött, elektronikailag is, tehát a technikai feltételek megléte esetén egy nagyon ellenőrzött, szigorú feltételek szerint létrehozott üzlethelyiség jön létre. A másik pedig: ugye, az látható, hogy önmagában csak a dohánytermék árusítása nem akkora jövedelemmel bíró, hiszen látható, hogyha az egyik oldalról az egyéni felelősségre apellálunk, az nyilvánvalóan nem tekinthető nagy üzletnek, éppen ezért a jövedelembővítés a célja a képviselői indítványunknak, amelyet itt előterjesztettünk.⁸”* Így engedélyezték a lottó, ásványvíz, üdítőital, energiatal, édesség, kávé, dohánytermékeket kiegészítő termékek és a 2005. évi CLXIV. törvényben meghatározott szeszes ital árusítását is.⁹ Ha az olvasó csodálkozna, hogy korábban effajta értékesítő helyekkel már találkozott: Ne tegye! Ugyanis ezek a „kiváltságok”/termékkörök a hagyományos trafikok alapvető ismertető jegyei voltak.

A jogszabályi változások átláthatósága, nyomon követhetősége érdekében egy általam szerkesztett folyamatábrában jelenítem meg a főbb változási pontokat (6. ábra).

⁸ Papcsák Ferenc felszólalása:

http://www.parlament.hu/internet/plsql/ogy_naplo.naplo_fadat?p_ckl=39&p_uln=238&p_felsz=317&p_szoveg=&p_felszig=317

⁹ T/9863. számú törvényjavaslat a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény, valamint a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény módosításáról – <http://www.parlament.hu/irom39/09863/09863.pdf>

6. ábra: A trafiktörvény és módosításainak folyamatábrája

Forrás: saját szerkesztés

1.2. A trafiktörvény következményei

„Az új szabályozás azonban nem várt - és a kutatás menetét, módszereit is jelentősen befolyásoló - következményekkel járt.”¹⁰

A lakosság nagy része támogatta a fiatalok dohányzásának visszaszorítását, így ez a mindenkori kormánynak jelentős politikai haszonnal kecsegtetett. A piac szabályozásának átalakításban jelentős szerepet játszott az országgyűlés, a kormány és egy a hatalomhoz közel álló, fontos piaci szereplő is. A belső információk tudatában, a kormány támogatását élvező pályázók tömkelege szállt be a koncessziós jogokért vívott küzdelembe. Ezen találgatások többször igazolást is nyertek: *„Egy szombathelyi, jelenleg is a kiskereskedelemben dolgozó olvasónk hívta fel arra a figyelmünket, hogy Szombathelyen a 40 üzletet 16 személy működteti majd. Ráadásul a nyertesek többségének neve nem ismert a kiskereskedők körében, nekik most nincs, és korábban sem volt üzletük. Olvasónk szerint most jól működő boltokat kényszerítenek arra, hogy bezárjanak, ezek az üzletek eddig minden feltételnek megfeleltek. Mint mondta, a pályázatok elbírálásakor biztosan nem vették figyelembe a szakmai múltat és tapasztalatot. Úgy gondolja, felmerül a gyanú, hogy valójában mások állnak a nyertesek mögött, akik - néhány kivételtől eltekintve - csak a nevüket adták a dologhoz. De biztos abban, hogy rövidesen kiderül, kik lesznek a valódi piaci szereplők.”¹¹*

A túlzott szabályozás azonban nem várt kudarcokhoz vezetett. Több mint ezer település maradt dohányárusítási pont nélkül, ugyanis ott nem érte volna meg saját boltot fenntartani, pedig tipikusan a legkedvezőbb 100 000 forintos koncessziós díjat kellett volna fizetni. Ezen a helyzeten a harmadik módosítás volt hivatott javítani. Ha *„a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság gyakorlása az adott településen megszűnt, illetve még nem folyik, a dohánytermékek kiskereskedelmére vonatkozó jogosultságot az állam a részvénytársaság, vagy a részvénytársaság által erre külön feljogosított személy útján is gyakorolhatja az új, eredményes pályázat alapján megkötendő koncessziós szerződés aláírásáig.”¹²* Ez akár 3 év ideiglenes árusítást is jelenthetett: *„az első, majd legalább egy megismételt eljárást követően 36 hónapig nem szükséges új pályázatot kiírni.”¹³*

A rosszul megválasztott trafik telepítési helyek sok vállalkozás esetében veszteséget okoztak. A folyamatos kiizgatások, módosítások felborzolták a kedélyeket, nem mellesleg egy ördögi körbe kergették az addig túlélő

¹⁰ Laki Mihály – A trafikpiac átalakulása és átalakítása (2014) 14. oldal

¹¹ http://www.nyugat.hu/tartalom/cikk/dohanybolt_koncesszio_szombathely_fidesz

¹² <http://www.parlament.hu/irom39/10881/10881.pdf>

¹³ <http://www.parlament.hu/irom39/10881/10881.pdf>

vagy éppenséggel hatalmas nyereséggel működő társaságokat. Miután „elüldözték” boltjaikat a benzinkutakról és a bevásárlóközpontokból, nehezen vagy sehogy sem találtak olyan jól jövedelmező helyeket, mint azelőtt.

A kormány részéről elérkezettnek látták az időt, hogy az addigi 4%-os maximált árrést megemeljék: „*a legkisebb kereskedelmi árrés mértéke a dohánytermék – adókkal nem csökkentett – kiskereskedelmi eladási árának tíz százaléka. Ennek megfelelően a dohánytermék-nagykereskedő a dohánytermék-kiskereskedőtől a dohánytermék után legfeljebb olyan árat követelhet, amely nem nagyobb a dohánytermék – adókkal nem csökkentett – kiskereskedelmi eladási árának 0,9-szeres szorzatával kiszámolt összegnél.*”¹⁴ Az így megállapított 10%-os kiskereskedelmi árrést a kereskedőknek tett egyfajta gesztusként kommunikálta a kormány: „*A legfontosabb változás, hogy a javaslat reagál azokra a kiskereskedők részéről érkezett észrevételekre, amelyek szerint a dohánybolt működőképessége érdekében szükség van a minimális kereskedelmi árrés törvényi garantálására. Az árrést ennek megfelelően 10 százalékban állapítja meg a tervezet, ilyen mértékű árrés mellett a kiegészítő termékek forgalmazásával együtt a kisebb forgalmú településeken is biztosítható lesz a szerény jövedelmezőség.*”¹⁵

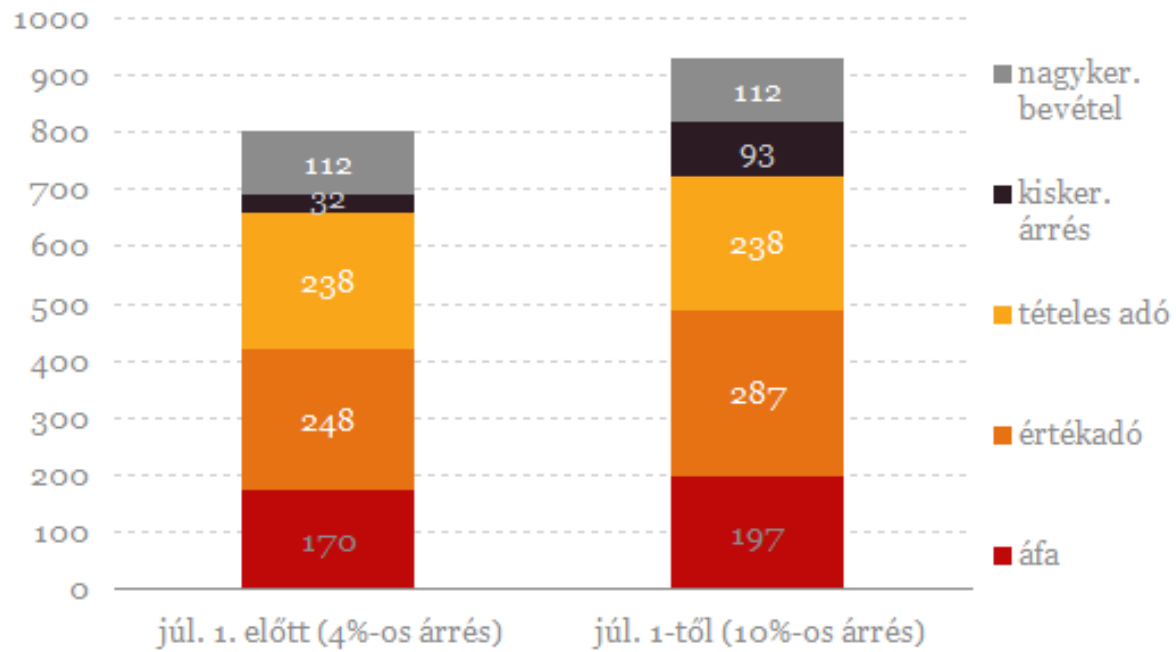
Ezeknek a lépéseknek nem lehetett más következménye, mint a dohány árának emelkedése. Áremelés nélkül a gyártók kénytelenek lettek volna a saját bevételeikkel szemben elszámolni a megemelt árrést és ezzel értelemszerűen együtt növekvő adókat is. A módosítás után a cigaretta fogyasztói ára megnövekedett (5. ábra).

¹⁴ <http://www.parlament.hu/irom39/10881/10881.pdf>

¹⁵ Lipók Sándor felszólalása:

http://www.parlament.hu/internet/plsql/ogy_naplo.naplo_fadat_aktus?p_ckl=39&p_uln=273&p_felsz=173&p_felszig=219&p_aktus=21

7. ábra: Egy doboz cigaretta árszerkezete (Ft/doboz, 19 szál)

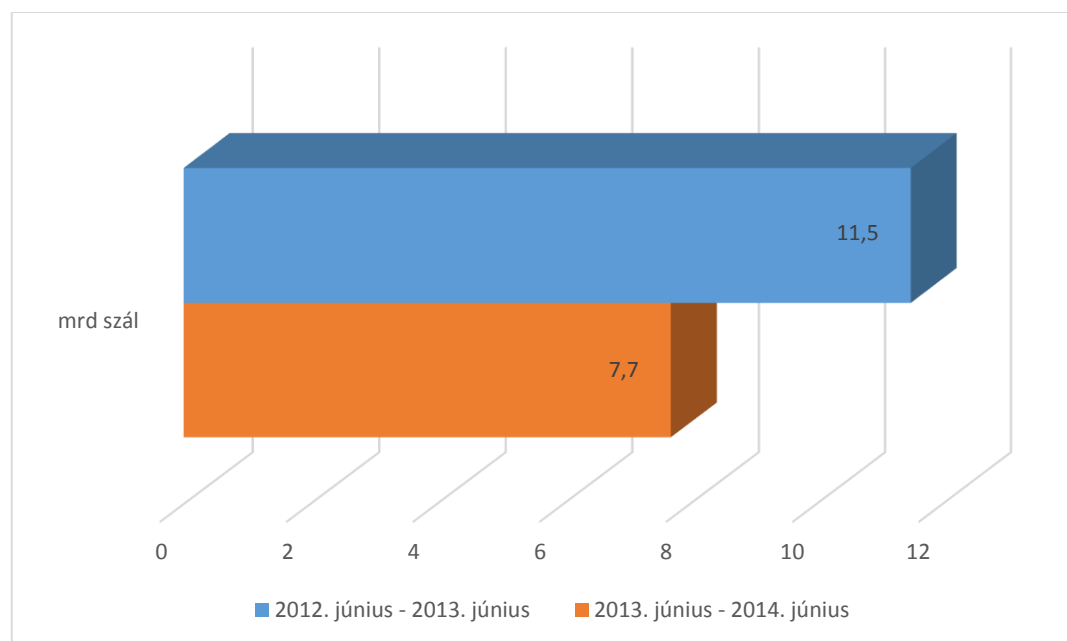
Forrás: MNB, Portfolio.hu

Forrás: www.portfolio.hu

Az árak emelkedése és a piac mesterséges szűkítése következtében a legális forgalom - a dobozos cigaretta piacon – 2012-2013 és 2013-2014 azonos időszakában (június-június), mintegy harmadával csökkent (7. ábra). Ez nagyjából két dologra vezethető vissza: az egyik a feketepiac virágzása, a másik pedig, hogy a fogyasztók áttértek az olcsóbb, sodrás dohányra. Azt azonban érdemes megjegyezni, hogy ezt a piacot a trafiktörvény és a vele járó áremelkedés előtti időszakban is a folyamatos növekedés jellemezte.¹⁶

¹⁶ <http://nol.hu/gazdasag/felszivta-magat-a-feketepiac-1481627>

8. ábra: Eladott cigaretta mennyisége Magyarországon

Forrás: www.nol.hu (saját szerkesztés)

1.3. Trafiktörvény nemzetközi viszonylatban (A környező országok példája)

A Magyarországon bevezetett szabályozás közel sem egyedülálló, de biztosan az egyik, ha nem a legszigorúbb változat. A továbbiakban három ország példáját mutatom be.

Ukrajna

Keleti szomszédunknál nem csak a dohány, de az alkohol exportja és importja is állami monopólium, ezért értékesítéséhez megfelelő engedéllyel kell rendelkezni. Ennek az engedélynek a birtokában azonban bármilyen vállalkozási formában végezhető a nagykereskedelmi forgalmazás is. Díját - ugyanúgy, mint nálunk - évente kell fizetni, azonban ellentétben a mi 20 évünkkel itt az csak 5 évre szól. A dohánytermékek kiskereskedelme is bármilyen gazdasági társasági formában végezhető – az engedély birtokában -, de az engedélyt itt csak egy évre lehet elnyerni. Ennek feltétele a regisztráció egy adott hatóságnál, illetve a díj negyedéves határidőn belüli teljesítése.¹⁷

Ausztria

¹⁷ http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/piac/trafiktortveny-tenyleg-nalunk-a-legszigorubb/

A dohánytermékek értékesítése szövetségi monopólium tárgyát képezi, a Monopolverwaltung GmbH (osztrák állam kizárólagos tulajdonú vállalata) dönti el, ki árusíthat dohányt, és a monopóliumok irányításáért is felelős. A szomszédos nyugati országban a „Dohánymonopólium törvény” területi biztonságot ígér, amely alapján dohányüzlet csak olyan helyen létesülhet, ahol igény van rá, és korábban nem üzemelt ilyen egység, valamint az is feltétel, hogy az újonnan alakult bolt ne csökkentse a környékbeli trafikok árbevételét. A kiválasztott „tabak”-okon kívül automatákban is hozzá lehet jutni a dohánytermékekhez, amit fejlett biztonsági rendszer véd, és abból csak az életkor igazolása után (amely történhet bankkártyával vagy személyigazolvánnyal) van lehetőség 16 éves kor fölött vásárolni. Ezen felül benzinkutakon, éttermekben és szállodákban is árusítható cigaretta. Ám amíg a trafikokban egységes árról beszélhetünk, ezeken a helyeken a vásárlóknak körülbelül 10%-os plusz költségre kell számítaniuk. Ezzel próbálják ösztönözni a lakosságot, hogy dohánytermékeket a trafikokból szerezzék be, ezáltal biztosítva a trafikok hozamát. Ausztriában körülbelül 8000 trafik működik (9. ábra), melynek ellátását 8 szállítási raktárból végzik. **Trafiktörvényünk összességében a legjobban az osztrák mintára hasonlít.**¹⁸

9. ábra: Az osztrák cigarettaautomata és az osztrák trafik logó

Forrás: <http://www.simatronics.at> & <http://media.tourdata.at>

Szlovákia

A vizsgált országok közül északi szomszédunknál a legmegengedőbbek a szabályok. A megfelelő iparüzési engedély birtokában, bármilyen gazdasági társasági formában értékesíthető és forgalmazható dohánytermék. Az üzletek tekintetében is csak csekély korlátozás él: nem lehet dohányterméket árulni az óvodákban, iskolákban és

¹⁸ <http://www.jogiforum.hu/hirek/28360>

egyéb szociális intézményekben, illetve olyan éttermekben tiltott még az árusítás, ahol a férőhelyek legalább fele nincs biztosítva a nemdohányzók számára. Ausztriával ellentétben, Szlovákiában tilos automatákból dohányterméket árulni és vásárolni.¹⁹

Összegzőképpen kiemelem a vizsgált nemzetközi példák a hazai szabályozáshoz képest azonos és eltérő vonásait (10. ábra).

10. ábra: A vizsgált nemzetközi példák és a hazai gyakorlat összehasonlítása

Szempont	Magyarország	Ausztria	Szlovákia	Ukrajna
engedély	szükséges	szükséges	szükséges	szükséges
forgalmazásra jogosultak vállalásformája	Bt, Kkt, egyéni vállalkozás	bármely vállalásformája	bármely vállalásformája	bármely vállalásformája
dohány automata használata	tiltott	engedélyezett	tiltott	tiltott
vásárlási korhatár	18 év	16 év	18 év	18 év
dohányzás a vendéglátóhelyeken	tiltott	szabad	bizonyos feltételekkel, szabad	szabad
kombinált figyelmeztetés a dobozokon	kép és szöveg	csak szöveg	csak szöveg	csak szöveg

Forrás: saját szerkesztés

¹⁹ http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/piac/trafiktörvény-tenyleg-nalunk-a-legszigorubb/

2. Trafiktörvény hatásai a „Hamvadó Kft.” gyakorlatában

2.1. A társaság bemutatása

A „Hamvadó Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságot” (továbbiakban: „Hamvadó Kft.”) a szakmai gyakorlatom ideje alatt ismertem meg. Ez egy 100%-ban magyar tulajdonban lévő vállalkozás, amelyet apa és fia 500 000 Ft jegyzett tőkével alapított.

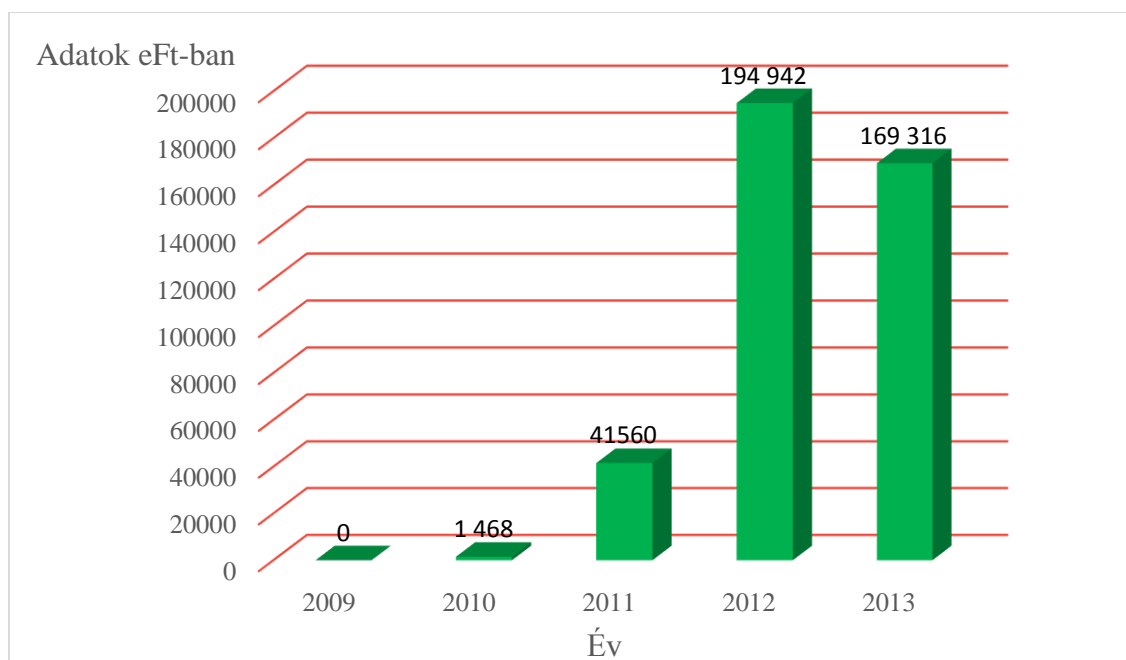
A 2009 októberében bejegyzett szombathelyi társaság fő tevékenysége az élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem. Emellett a következő tevékenységek találhatóak még meg a 2014. november 30-án hatályos cégkivonatában:

- Készétel gyártás
- Könyv-kiskereskedelem
- Újság-, papíráru-kiskereskedelem
- Játék-kiskereskedelem
- Sportszer-kiskereskedelem
- Szerencsejáték, fogadás

Tevékenységi köréből is látható, hogy hagyományos trafikként működött és működik a vállalkozás a mai napig, azonban a trafiktörvény hatályba lépése - és ezáltal a nemzeti dohányboltok megjelenése - óta meg kellett válniuk az egyik legnagyobb bevételi forrásukat jelentő termékkörüktől, a dohánytól. A társaság által üzemeltetett bolt egy több tízezres napi forgalommal rendelkező közlekedési csomópontnál található.

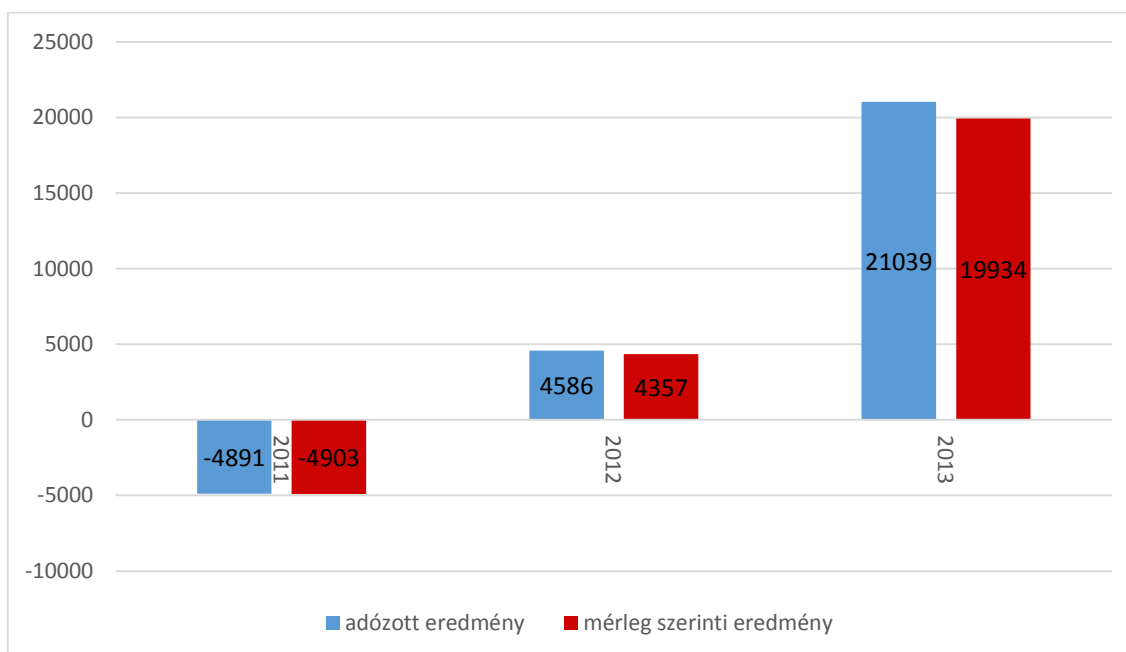
A társaság nettó árbevételének alakulásából láthatjuk (11. ábra), hogy - valószínűleg a jó helyválasztásnak is köszönhetően – a céget dinamikus fejlődés jellemezte, és a könyvelésbe betekintést nyerve kijelenthetem, hogy napjainkban is nyereségesen működik. Ezen kijelentésem alátámasztására kigyűjtöttem a vállalkozás adózott, illetve mérleg szerinti eredményének alakulását is 2011-től 2013-ig. (12. ábra)

11. ábra: Az értékesítés nettó árbevételének alakulása („Hamvadó Kft.”), 2009-2013

Forrás: saját gyűjtés a társaság beszámolóiból, saját szerkesztés

12. ábra: A „Hamvadó Kft.” adózott eredményének és mérleg szerinti eredményének alakulása (2011-2013)

Forrás: saját gyűjtés a társaság beszámolóiból, saját szerkesztés

A társaság beszállítóival kitűnő kapcsolatot ápol, magas bevételeinek köszönhetően könnyedén tesz eleget fizetési kötelezettségeinek. Likviditási problémái a viszonylag egyenletes pénzbeáramlásnak köszönhetően eddig nem jelentkeztek.

2.2. A pályázat tervezési és megvalósítási időszaka

2.2.1. Előkészítés

Amikor 2012-ben felröppentek a hírek a dohánypiac átalakításával kapcsolatban, még a sokadik generációs trafikosok sem hitték, hogy a törvényhozók mekkora mértékben változtatják meg az addig gyakorlatot, és viszonylag gyorsan – igaz többször módosítva – átfuttatják azt a törvényhozó mechanizmuson. Akik nem léptek időben, hamar kiszolgáltatott helyzetben találhatták magukat. Később kiderült, hogy a gyorsaság, tapasztalat sem feltétlenül jelentett pozitív elbírálást.

A dohánytermékek kiskereskedelmi jogosultságának átengedésére vonatkozó koncessziós pályázati felhívást 2012. november 15-én, a pályázatot 2012. december 15-én adta ki a Nemzetgazdasági Minisztérium.

A pályázat benyújtási határideje 2013. február 13., a kapcsolódó díj pedig 25 000,- Ft + a mindenkor hatályos mértékű általános forgalmi adó (továbbiakban: ÁFA), azaz 31 750,- Ft volt. Benyújtásra kizárólag postai úton volt lehetőség, amit a Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. címére kellett postázni.

„Kiíró felhívja pályázók figyelmét, hogy minden egyes megpályázott jogosultság vonatkozásában külön-külön pályázatot kell benyújtani! (Ha tehát valaki összesen 3 db koncessziós jogosultság elnyerésére pályázik, úgy 3 db külön pályázatot kell külön csomagolásban, külön postai küldeményként benyújtania, minden pályázat vonatkozásában a fenti formai és tartalmi előírások szerint.”²⁰

A fentebb említett díjon felül a pályázóknak pályázati biztosítékként, pályázonként bruttó 100 000,- Ft-ot kellett rendelkezésre bocsátaniuk a határidő lejártáig. Ez azt jelentette, hogy ennek az összegnek – a megadott időpontig - meg kellett jelennie a Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. Magyar Államkincstárnál vezetett számláján.

²⁰ <http://nemzetidohany.hu/nyilvanos-koncesszios-palyazati-kiiras-dohanytermek-kiskereskedelmi-jogosultsag-atengedesere/>

A „Hamvadó Kft.”-nek nem okoztak gondot az anyagi feltételek, így rögtön elkezdték volna a folyamatot, azonban a korábban megismert feltételek egyik legfontosabbjának nem tudtak eleget tenni. Ez a korlátlanul felelős taggal, vagyis a vállalkozási formával kapcsolatban nem teljesült, így egy betéti társaság megalapításába kezdtek. Miután ez az akadály is elhárult, sikeresen beadták a pályázatot.

Mivel a dohánybolt csak saját, külső bejárattal rendelkező helységben alakítható ki, tudható volt, hogy a jelenlegi árusító helyükön sikeres pályázat esetén sem folytathatják majd a tevékenységüket. Ez a közlekedési csomópont épületének struktúrája miatt kivitelezhetetlen lett volna. A cégnél annyira bíztak a pozitív elbírálásban, hogy 2013 januárjában – még jócskán az eredményhirdetés előtt - Szombathely egyik meghatározó lakótelepén kibéreltek egy olyan helységet, amely az összes előírásnak eleget tett, annak felújítását, átalakítását is elkezdték. Az árusítást alkalmazottakkal tervezték végezni, így az üzlethelység kiválasztásával párhuzamosan a megfelelő munkaerő kiválasztására is rengeteg időt és pénzt költöttek.

2.2.2. Pályázati döntéshozatal

A vizsgált Kft-nél a beadási határidő lejárt utáni hónapok a tervezésről, az üzlethelység kialakításáról, a munkavállalók képzéséről, betanításáról és a beszállítói hálózat kapcsolatépítéséről szólt. A kormányzati oldalról közben folyamatosan szivárogtak ki olyan információk, amelyek egyre vonzóbbá tették az újfajta trafikok nyitását. Itt főleg az akkor még álomszerű 10%-os kiskereskedelmi árrésről beszélhetünk. Ez az akkori 3-4%-os árrésnek nagyjából 250%-os emelését jelenthette volna és jelentette is, hiszen 3 nappal az áprilisi nyertes pályázatok kihirdetése után jelent meg az első törvénymódosítás, ami pontosan az árrést volt hívatott korrigálni. Ez volt az a Lázár János által benyújtott módosítás, ami további termékkörök árusítását is engedélyezte. (Erről bővebben a dolgozat első részében írtam.)

Azonban az első körben meghirdetett pályázat beadási ideje ekkor már lejárt, így akik nem léptek időben és vagy nem láttak a „függöny” mögé, csalásról (a köznyelven elhíresült: „trafikmutyi”-ról) beszéltek.

2.2.3. Koncessziós jogok odaítélése, jogorvoslati lehetőség

Az első trafikpályázat kihirdetésére 2014. április 22-én került sor.

„A Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt. április 22-én este nyilvánosság elé tárta mintegy 5 415 darab dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság (ismertebb nevén nemzeti dohánybolt) odaítéléséről hozott döntését. A pályázati nyertesek listáját vizsgálva megállapítható, hogy e jogosultságok 1 717 település 3 515 különböző pályázója között oszlanak el.,²¹

A „Hamvadó Kft.” tulajdonosai szomorúan, hitetlenkedve vették tudomásul, hogy nincsenek a 3 515 sikeres pályázó között, és hiába maradt még körülbelül 1 400 település (2 000 lakos alatti) dohánybolt nélkül, a Szombathelyre szóló koncessziók elfogytak. A kiadott pályázat értékelési táblázatból kiderült, hogy az általuk elvégzett előzetes befektetés (üzlethelyiség, alkalmazottak) minimális extra pontot jelentettek a bírálat során. (13. ábra)

²¹ http://www.portfolio.hu/vallalatok/megvannak_a_dohanykoncessziok_nyertesei.183010.html

13. ábra: 4. sz. melléklet – Értékelési szempontok és magyarázatok a Kft. pályázatához kapcsolódóan

Bírálati szempont	Az elbírálás értékelési szempontjai	Értékelési pontszám
Nyitvatartási idő (munkanapokon)	napi legalább 4 óra	4
	napi legalább 8 óra	8
	napi legalább 12 óra	12
Nyitvatartási idő (szombaton)	legalább 4 óra	3
	legalább 8 óra	6
Pályázó állandó lakóhelye és/vagy általa a tevékenység végzésére megjelölt gazdasági társaság székhelye azonos a megpályázott koncessziós jog területi hatályával	nem	0
	igen	2
A pályázó a 2012. évi 134. tv. 7. § (3) a) és/vagy b) szerinti személy	Nem ilyen személy	0
	a) vagy b) szerinti személy	2
	a) és b) szerinti személy	4
A pályázó a 2012. évi 134. tv. 7. § (3) a) és/vagy b) szerinti személyt foglalkoztat vagy az általa a tevékenység végzésére megjelölt gazdasági társaságban a 2012. évi 134. tv. 7. § (3) a) és/vagy b) személy tagsági jogviszonnyal rendelkezik	Nem ilyen személy	0
	a) vagy b) szerinti személy	2
	a) és b) szerinti személy	4
A pályázó a 2012. évi 134. tv. 7. § (3) a) és b) szerinti legalább 1 személyt teljes, 8 órás munkaidőben foglalkoztat és vállalja foglalkoztatását a koncessziós szerződés aláírását követően, a vállalt tevékenység megkezdésétől számított	Nem vállalja	0
	legfeljebb 5 évig terjedő időtartamra vállalja	3
	5 éven túli időtartamra vállalja	5
A pályázó a 2012. évi 134. tv. 7. § (3) a) vagy b) szerinti legalább 1 személyt foglalkoztat teljes 8 órás munkaidőben és vállalja foglalkoztatását a koncessziós szerződés aláírását követően, a vállalt tevékenység megkezdésétől számított	Nem vállalja	0
	legfeljebb 5 évig terjedő időtartamra vállalja	1
	5 éven túli időtartamra vállalja	3
Pályázó üzleti terve		1-60
Vállalja, hogy a területileg illetékes kereskedelmi és iparkamara által szervezett szakmai képzéseken, konferenciákon évente legalább egy alkalommal részt vesz	igen	3
	nem	0
Vállalja, hogy a szerződéskötést követően 2013. július 1-ig megnyitja a dohányboltot	igen	25
	nem	0
Összesen:	max. 120	

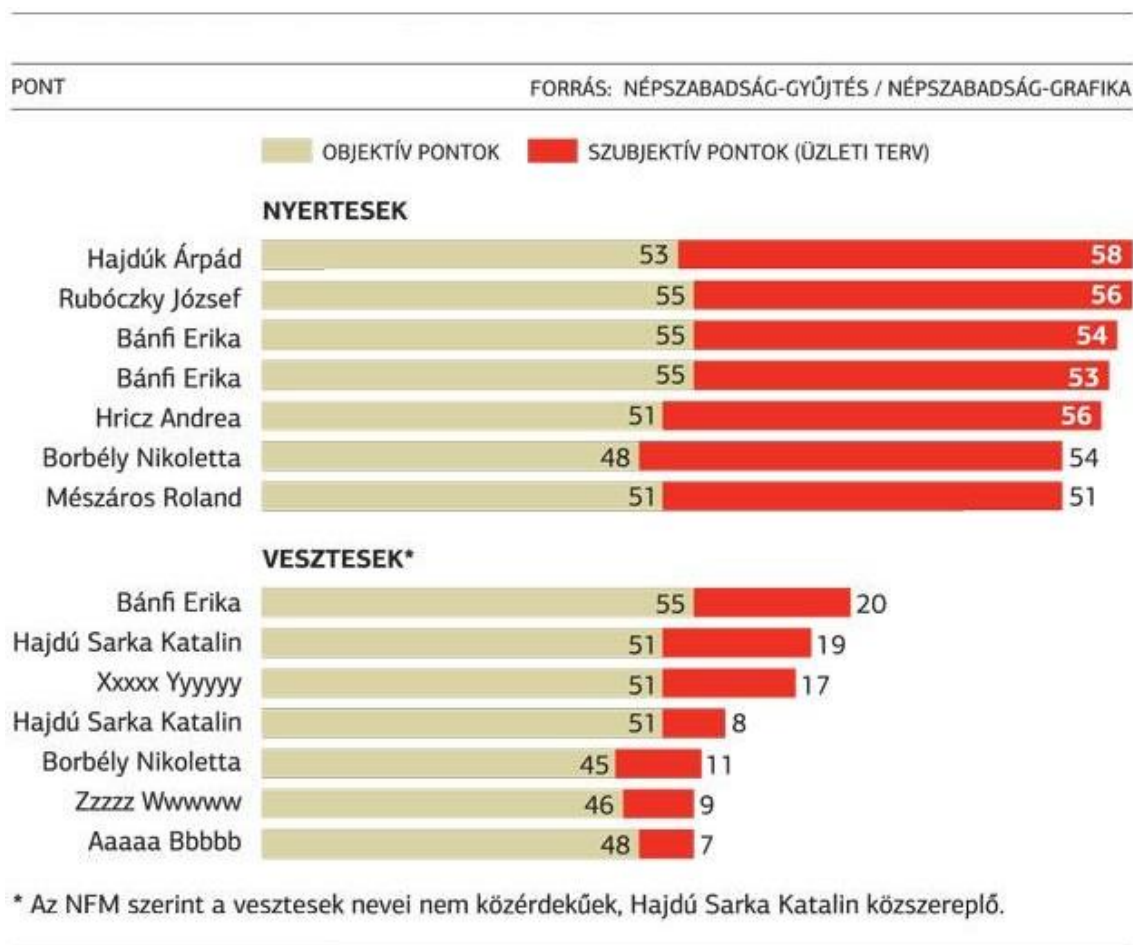
Forrás: <http://nemzetidohany.hu>

A pályázatra maximálisan 120 pontot lehetett kapni, melynek felét, tehát 60 pontot az üzleti terv tett ki. Az üzleti tervet különösebb előírások, elvárások nélkül kellett összeállítani.

„A pályázaton összesen 120 pontot lehetett elérni, ebből 60 volt az objektív, és újabb 60 a szubjektív elemekért kapható pontszám. A bírálati lapokon az objektív szempontok részpontjai is szerepeltek, itt a legnagyobb tétel a trafiknyitás dátumához kapcsolódott: a gyors nyitás 25 pontot ért. Emellett pluszt jelentett a 12 órás és a hétvégi nyitva tartás, az alkalmazottak megtartása öt éven túl, illetve ha a pályázó helyi lakos. A lapunk által átnézett kimutatások szerint a pályázók zöme 48-53 pontot ért itt el.”

Azt, hogy mennyire számított a pontozásnál a szubjektív értéket, remek példaként a törökbálinti nyertes és vesztes pályázatoknál vizsgálhatjuk meg (14. ábra).

14. ábra: A törökbálinti trafikok bírálata

Forrás: <http://nol.hu/belfold/surrealis-palyazatok-es-biralok-1478659>

A példából is jól látszik, hogy az objektív pontozás során elért pontszámok csak kis szóródást mutatnak a pályázók között, azok teljesítése egyik jövődöbéli kereskedőnek sem okozott volna gondot. Már azért is plusz pont járt, ha valaki vállalta, hogy a helyileg illetékes kereskedelmi és iparkamara rendezvényein egy évben legalább egyszer részt vesz. Beláthatjuk, hogy ez nem okoz nagy anyagi, de időbeli ráfordítást sem. A nyitvatartási idő sem tartozott a nehezen teljesíthető követelmények közé, hiszen a vállalkozás érdeke is, hogy – amennyiben az gazdaságos – minél tovább elérhető legyen a vásárlók számára. Felettébb érdekes még az is, hogyan történhetett meg az, hogy azonos üzleti tervvel beadott pályázatok esetében számottevő különbség mutatkozik meg a pontszámok között? Erre magyarázatot adhatna a pályázatok vizsgálók eltérő személye, vagyis szubjektív értékítélete, azonban a kiemelt törökbálinti példa megcáfolja ezt, ugyanis Bánfi Erika esetében a háromból kettő győztes pályázata között mindössze 1 pont az eltérés, míg a harmadik, vesztes pályázata ugyanazon, vagyis szubjektív része között több mint 35 pontnyi eltérés volt!

Abban az időben a „trafikmutyi” mellett felkapott jelző lett a „stróman” szó is, amivel a kormány közeli trafikok nyerteseit illették. Sejtteni vélték, hogy a nyertes pályázók személye mögött magas befolyású emberek és csoportjaik állnak.

„A német Strohmänn szó jelentése szalmaember. A stróman gúnyos megnevezése azoknak a személyeknek, akik bizonyos jogok v. kötelezettségek elvállalásánál és érvényesítésénél látszólag saját maguk nevében járnak el, voltaképpen azonban csak mások számára, vagy mások akaratával végzik el az illető cselekményeket.” (Forrás: Pallasz)

A strómanok alkalmazására két jellemző példa van. Az első esetben az a cél, hogy pl. egy adósságokat felhalmozó cég olyan „ál-tulajdonos” kezébe kerüljön, akin keresztül a nyomozhatóságok nem jutnak el az eredeti tulajdonosokhoz, akik a szóban forgó gazdasági bűncselekményt elkövették. Az ilyen ál-tulajdonos vagy nincstelen, hajléktalan (Siemens-ügy) vagy külföldi (Kaya Ibrahim) esetleg halott. Elterjedt gyakorlat az is, amikor kenőpénzek elkönyveléséhez van szükség strómanra. A vállalat könyvelésében ilyen tétel nem szerepelhet, ezért egy stróman kft. vagy távoli fantomcég valamilyen nehezen számon kérhető szolgáltatást nyújt a vállalatnak. A kenőpénznek szánt összeg így jogszerűen gazdát cserél, a stróman pedig eljuttatja a kenőpénzt az eredeti címzettnek. A lényeg, hogy a tulajdonosok egyik esetben sem tudnak anyagilag felelősséget vállalni a cégükért. (Vö. vesztegetés)

A második eset, amikor a stróman színre lép, ha egy ügyletben olyan szereplő akar részt venni, aki eredetileg kizárásra került belőle vagy kínos a részvétele. Ekkor a stróman általában a nyereség bizonyos százalékáért dolgozik, ill. képviseli a megbízó érdekeit.

Példák a strómanokra a gyakorlatban:

Termőföldet külföldi állampolgár nem vásárolhatott, ezért magyar strómanokon keresztül vásárolták meg a hazai földterületeket. Ezek az ún. zsebszerződések.

Politikus/önkormányzati képviselő önkormányzati (állami) döntéshozó pozíciója ugyan nem összeférhetetlen a cégtulajdonlással, de a nyíltan saját magának leosztott megrendelés nagy valószínűséggel a közéleti karrierjébe kerülne (ha komoly pozícióban lévő köztisztviselő is, aki viszont a törvény betűje szerint sem birtokolhat gazdasági társaságot vagy viselhet benne funkciót). A közszereplő ilyenkor egy strómanon és cégen át érvényesíti gazdasági érdekeit.

Vö. Összeférhetlenség²²

A magyar sajtó a strómanokkal kapcsolatban a legtöbbet Lázár János – jelenleg Magyarország miniszterelnökséget vezető minisztere - nevét említette, illetve hírbe hozták régi barátjával, a Continental-csoport vezetőjével, akihez a nemzeti dohányboltok mintegy 1/10 tartozik.

A pályázati vesztesek és az ellenzéki politikusok nyomására és jogi lépéseik következményeként 2014 júniusában közzétették a trafikpályázatok bírálóinak nevét. Nem okoz meglepetést, hogy a bizottság tagjai - finoman szólva is - csak kormány közeli emberekből állt össze.

²² <http://k-monitor.hu/eszkoztar/korruptios-abc/szocikkek-1/stromanok>

„A Bíráló Bizottságban az egyes minisztériumok részéről az alábbi személyek vettek részt:

- *Bagoly Andrea*
- *dr. Bitay Márton*
- *dr. Czipa Balázs*
- *Gulyás Andrea*
- *Hernádi Ádám*
- *Kohut Balázs*
- *László András*
- *dr. Lenner Áron Márk*
- *dr. Mészáros Karina*
- *dr. Mihalovics Péter*
- *dr. Orbán Krisztina*
- *Pindroch Szilárd*

*A bírálóbizottság tagjai munkájukat díjazás nélkül látták el munkaidejükön kívül, a tetemes iratmennyiség miatt sok esetben hétvégi munkavégzés keretében.*²³

A jogorvoslati lehetőséget a trafiktvény kiírásakor egyértelműen kizárták. A veszteseknek már csak egyetlen lehetőségük maradt: pályázni a második körben kiírt trafikokra. Erre 2012. május 2-án került sor, ahol 1417 olyan jogot lehetett elnyerni, ahova korábban nem adtak be egyetlen pályázatot sem. A változó feltételeknek köszönhetően a legtöbb jogért komoly túljelentkezés mutatkozott. A negyedik pályázatot közel 20 szoros túljelentkezés jellemezte, az ötödik pályázaton – amit 2014. augusztus 8-án hirdettek ki – 88 koncesszióra 659 jelentkezés érkezett, és 70 sikeresen gazdára is talált.²⁴

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (továbbiakban: NAV) 2014.12.17-én lekérdezett nyilvántartása szerint a vámhatósági engedéllyel rendelkező nemzeti dohányboltok száma 5 958 darab.

²³ http://mandiner.hu/cikk/20140624_kiadtak_a_trafikpalyazatok_biraloinak_nevet

²⁴ <http://www.vg.hu/vallalatok/kereskedelem/megvannak-az-otodik-trafikpalyazat-gyoztesei-433017>

2.2.4. Árusítási jog elvesztése

A „Hamvadó Kft.” beletörődött, hogy elvesztette dohány kiskereskedelmi jogát, és nem volt hajlandó, illetve nem állt módjában többet koncesszióra pályázni. Felszámolta a koncessziós céllal létrehozott betéti társaságát, jelezte a jövőbeni alkalmazottjainak, hogy alkalmazásuk a sikertelen pályázat következményeként ellehetetlenedett, így a nem tart majd igényt a szolgálataikra. A pályázat elnyerése érdekében felmerült közvetlen és közvetett költségeket a tulajdonosok kénytelenek voltak veszteségként elkönyvelni. Pontos adatokkal nem tudtak szolgálni, de azt elmondták, hogy rengeteg idejüket és több százezer forintjukat emésztette fel egy olyan paci szegmens szabályozása, amiből addig bevételeik döntő többsége származott.

Hasonlóan a vizsgált céghez, több tízezer egyéni vállalkozó, bt., kft., vesztette el a jogot, hogy bármilyen dohányterméket árulhasson. Ez után mérlegelniük kellett azt, hogy dohány nélkül van-e még értelme folytatni az addigi tevékenységüket, nyereségesek tudnak-e maradni, átszervezéssel kiigazíthatják-e az eredményüket.

2.3. Gazdasági hatások elemzése

2.3.1. Dohányforgalmazás időszaka (2011. július – 2013. július)

A „Hamvadó Kft.”-nél a könyvvezetés módja a kettős könyvvitel, a mérleg fordulónapja december 31. A tárgyévet követő év március 31-ig tudomásukra jutott események tárgyévi hatásait veszik figyelembe a mérleg összeállítása során.

Az elemzéshez össze kell állítanunk egy olyan **fiktív mérleget**, amelyben a **fordulónap július 1.** Erre azért van szükség, hogy a 2011 és 2012-es adatokat úgy hasonlíthassuk össze a 2013-as adatokkal, hogy azok a lehető legpontosabb információt adják a változásokról, ugyanis *2013 júliusa volt az első olyan hónap, amikor már egyáltalán nem árulhatott a cég dohánytermékeket.*

A mérleg elemzése

Nagyvonalú elemzéshez a vagyonszerkezet vizsgálatát alkalmazzuk, vagyis megvizsgáljuk az egyes eszköz és forrás csoportok megoszlási viszonyait. A lényegesebb eltérések felhívják a figyelmet a mélyebben elemzendő területekre.

Eszközök elemzése

A vállalkozás eszközeinek megjelenési formái:

- befektetett eszközök,
- forgóeszközök,
- aktív időbeli elhatárolások.

A befektetett eszközök és forgóeszközök megfelelő aránya feltétel ahhoz, hogy a vállalkozás tevékenységét eredményesen folytathassa. A befektetett eszközök hasznosításához olyan tömegű és összetételű forgóeszköz állományra van szükség, ami biztosítja azok hatékony kihasználását. Ezért fontos a megfelelő arány alkalmazása, és kedvezőbb, ha a forgóeszközök aránya jóval magasabb, mint a befektetett eszközöké.

2. táblázat: Az eszközök megoszlásának alakulása, 2011-2012 (adatok %-ban)

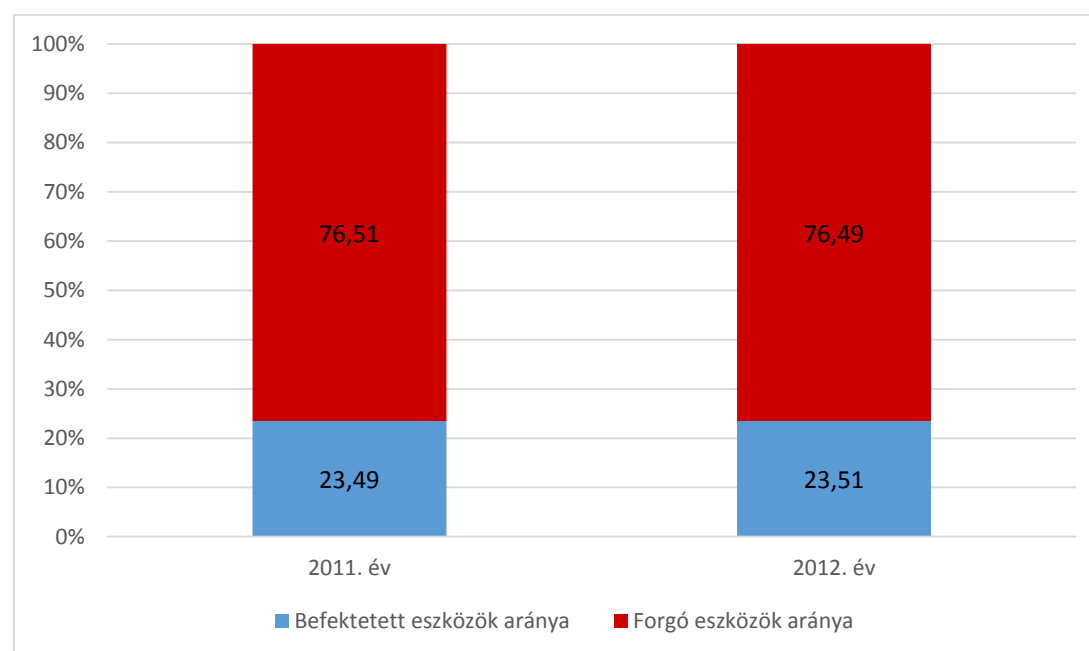
Megnevezés	2011. év	2012. év
Befektetett eszközök aránya	23,49	23,51
Immateriális javak aránya	0,00	0,00
Tárgyi eszközök aránya	23,49	23,51
Befektetett pénzügyi eszközök aránya	0,00	0,00
Forgóeszközök aránya	76,51	76,49
Készletek aránya	43,95	38,77
Követelések aránya	13,65	33,66
Értékpapírok aránya	0,00	0,00
Pénzeszközök aránya	18,91	4,06
Aktív időbeli elhatárolások aránya	0,00	0,00
<i>Eszközök összesen</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>

Forrás: saját szerkesztés

A befektetett eszközök aránya mutató megmutatja, hogy a Kft. vagyonának mekkora hányadát teszik ki a tartósan befektetett eszközök, és kifejezi a vállalat tőke igényességét is. A tartósan befektetett eszközök lekötik a tőkét és csak lassan térülnek meg. A vizsgált két évben a befektetett eszközök aránya nem mutatott jelentősebb változást, nem került sor újabb berendezések beszerzésére (2. táblázat).

A forgóeszközök aránya a rövid távon befektetett eszközök értékét mutatja az összes eszköz között. Az arány mind a két évben 76,5% körül volt, azonban a belső szerkezetben jelentős eltérés mutatkozik, mivel a követelések mintegy 20%-kal emelkedtek (15. ábra)! Ez a növekedés jónak mondható, ha az a forgalom növekedéséből származik.

15. ábra: Befektetett és forgóeszközök aránya

Forrás: saját szerkesztés

Források elemzése

A források a mérleg ellenkező oldalán helyezkednek el, az eszközök „eredetét” mutatják meg. A források elemzése során arra kapjuk meg a választ, hogy a vállalkozás mekkora mértékben függ az idegen finanszírozóktól.

3. táblázat: A források megoszlásának alakulása, 2011-2012 (adatok %-ban)

Megnevezés	2011. év	2012. év
Saját tőke aránya	68,20	65,69
Jegyzett tőke aránya	18,09	16,94
Jegyzett, de még be nem fizetett tőke aránya	0,00	0,00
Tőketartalék aránya	0,00	0,00
Eredménytartalék aránya	38,63	34,37
Lekötött tartalék aránya	0,00	0,00
Értékelési tartalék aránya	0,00	0,00
Mérleg szerinti eredmény aránya	11,48	14,38
Céltartalék aránya	0,00	0,00
Kötelezettségek aránya	31,80	34,31
Hátrasorolt kötelezettségek aránya	0,00	0,00
Hosszú lejáratú kötelezettségek aránya	15,63	13,97
Rövid lejáratú kötelezettségek aránya	16,17	20,34
Passzív időbeli elhatárolások aránya	0,00	0,00
<i>Források összesen</i>	100,00	100,00

Forrás: saját szerkesztés

Alapvetően elmondható, hogy a forgóeszközöket rövid lejáratú kötelezettségek, az 1 éven túli befektetett eszközöket a hosszú lejáratú források (saját tőke, hosszú lejáratú kötelezettségek) finanszírozzák (szolid finanszírozási stratégia).

„A saját tőke a vállalkozás vagyonának saját forrása, amelyet a tulajdonosok véglegesen bocsátottak a vállalkozás rendelkezésére.”²⁵

A saját forrás és idegen forrás aránya megmutatja, hogy az összes forrást nézve mekkora mértékben támaszkodik a vállalat a saját, illetve idegen forrásaira. Ez az arány az adósság mértékére is utal. A saját források arányát az összes forrás között a tőkeerősség mutatójának nevezzük.

Látható, hogy a vizsgált években a saját tőke aránya 65-70% közé tehető, amely a második évben valamelyest csökkent, de hazai viszonylatban így is jónak mondható (3. táblázat). Az átlagosan elfogadott érték 70%-ra tehető, ez azonban jelentősen függ a végzett tevékenység jellegétől és tőkeigényességétől is. Jelen esetben ennek többségét az eredménytartalék adja, ami a megelőző évek adózott eredményének összegét jelenti, csökkentve a kifizetett osztalékokkal, részesedésekkel.

²⁵ Dr. BÍRÓ T. – KRESALEK P. – Dr. PUCSEK J. – Dr. SZTANÓ I.: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése (Perfekt Kiadó, 2007) 87. oldal

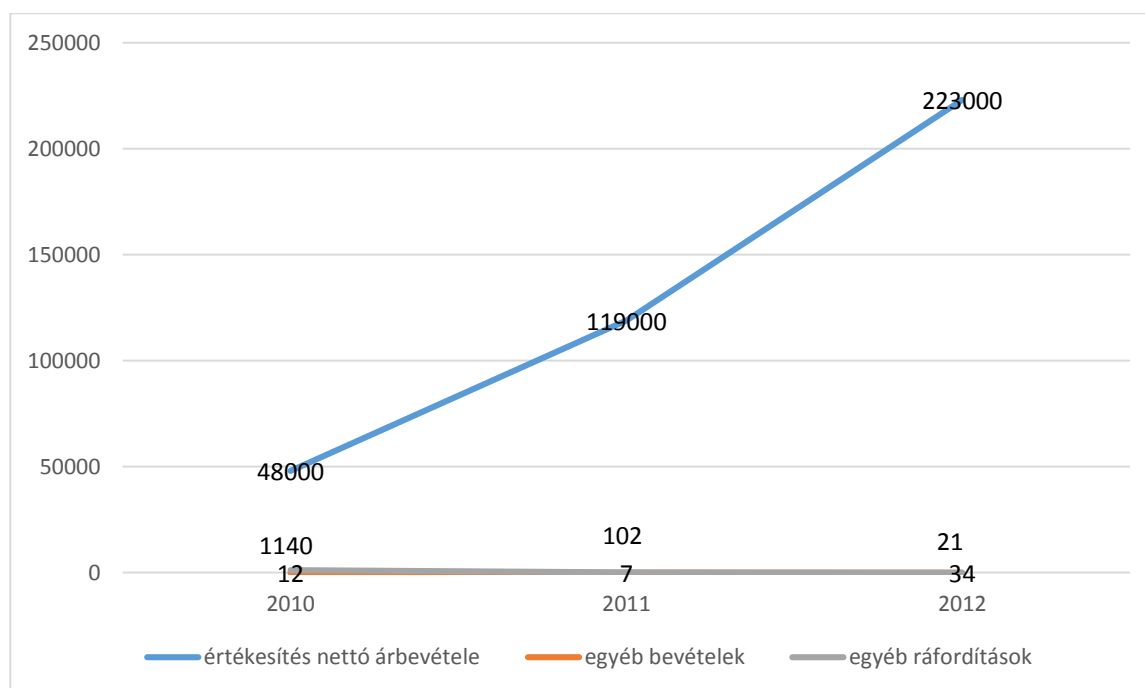
A céltartalékokat a társaság az egyik vizsgált évben sem képzett. Ez azt is jelenti, hogy a társaság gazdálkodása kevés kockázatot rejt magában.

A 2010-es mérleg adatainak összehasonlítását a következő évekkel – nem teljes év - a túlzott torzítás miatt nem tartottam célszerűnek.

Eredménykimutatás elemzése

A „Hamvadó Kft.” beszámolóiban az összköltséges eljárással készített eredménykimutatás „A” változata jelenik meg.

16. ábra: Az értékesítés nettó árbevétele, egyéb bevételek, egyéb ráfordítások alakulása (2010-2012)

Forrás: saját szerkesztés

A korrigált adatokkal készített diagram alapján látható, hogy a társaság bevételében az egyéb ráfordítások és egy bevételek annyira minimálisak, hogy 0-nak is tekinthetnénk (16. ábra). Az egyéb bevételek a vizsgált időszakok egyikében sem éri el az összes bevételeknek mindössze 1%-át sem. Így kijelenthetjük, hogy a társaság bevételeinek 100%-át a kiskereskedelemről származó bevétel jelenti.

2010-ben azért ilyen alacsony az árbevétel, mert tényleges gazdálkodását csak ezen év végén kezdte meg a cég, így ennek az évnek az adatait átlagszámítással kellett korrigálni.

A nettó értékesítés folyamatos emelkedése a forgalom növekedésével indokolható, ami a bolt megismerésével és a növekvő bizalommal magyarázható.

2012-ben az árbevétel a 2011-es év azonos időszakához képest 87,4%-kal (71 millió forinttal), míg 2010-hez képest 364,6%-kal (175 millió forinttal) magasabb!

Az egyéb bevételek összege a 2010-ről a 2013-ra 280%-kal, de mindössze 22 eFt-tal nőtt!

Az egyéb ráfordítások esetében folyamatos csökkenésről beszélhetünk. A 2010-es kezdeti 1 140 eFt-ról 2011-re 102 eFt-ra, míg 2012-ben egészen 21 eFt-ig csökkent. Ezt a kezdeti évek egyéb adó és járulékaik eltűnésével és a készletek javuló felhasználásával magyarázhatjuk.

4. táblázat: Az eredménykimutatás főbb sorainak alakulása, 2010-2012 (adatok e Ft-ban)

Megnevezés	2010. év	2011. év	2012. év
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	-4892	4581	21030
Pénzügyi műveletek eredménye	1	5	9
Szokásos vállalkozási eredmény	-4891	4586	21039
Rendkívüli eredmény	0	0	0
Adózás előtti eredmény	-4891	4586	21039
Adózott eredmény	12	229	1105
Mérleg szerinti eredmény	-4903	4357	19934

Forrás: saját szerkesztés

Az eredménykimutatásban szereplő költségnemek összege a vizsgált időszakokban rendre 55 ezer eFt, 129 ezer eFt és 200 ezer eFt. Ennek a növekedésnek egyik fő oka a forgalomművelet.

Az üzemi tevékenység eredménye a 2010-es év majdnem 5 millió Ft veszteségről, 2011-re 4 millió Ft-ot meghaladó nyereségre, majd a 2012-es évben már 21 millió Ft pozitív eredményre változott. Ebben a növekvő tendenciában az egyéb bevételek nem játszottak szerepet.

A pénzügyi műveletek bevételei között a kapott kamatok eredményezik a pénzügyi műveletek eredményének pozitív egyenlegét. Az összegek annyira kicsik, hogy kijelenthetjük, a vállalat pénzügyi befektetéssel gyakorlatilag nem rendelkezik, a 2010-ben 1 eFt, 2011-ben 5 eFt és 2012-ben 9 eFt pénzeszközök utáni kamatot realizált. Magát a változást vizsgálva 2010-ről 2012-re 900%-ra emelkedett a pénzügyi műveletek bevétele, ami a pénzeszközök növekedésével járt.

Jövedelmezőség vizsgálata

A vállalkozás jövedelmi helyzetének elemzéshez az eredménykimutatás adatait fogjuk felhasználni. A jövedelmezőségi mutatók a vállalat eredményességét fejezik ki, és egyben mérik az üzleti kockázatokat is. Egy vállalkozás akkor működik jövedelmezően, ha valamennyi bevétele (értékesítés nettó árbevétele, egyéb bevételek, pénzügyi bevételek, rendkívüli bevételek) meghaladja az értékesítés költségeit és ráfordításait, vagyis pozitív adózás előtti eredménye van.

Ezek a mutatók egyértelműen hasznosak lehetnek a vállalkozásnak, illetve a piac más szereplőinek is, például a befektetőknek, szállítóknak, vevőknek stb. A vállalkozásoknak - a 2000. évi C törvény, a Számviteli törvény alapján - a beszámolójuk kiegészítő mellékletében (adott beszámoló típus esetében) be kell mutatniuk a jövedelmezőségük alakulását.

A jövedelmezőség során figyelembe vehető eredménykategóriák:

- értékesítés bruttó eredménye,
- üzemi (üzleti) tevékenység elemzése,
- szokásos vállalkozási eredmény,
- adózás előtti eredmény,
- adózott eredmény,
- adózás és kamatfizetés előtti eredmény (EBIT), stb.

Vetítési alapként alkalmazható:

- az értékesítés nettó árbevétele,
- az értékesítés nettó árbevételének további bevételekkel bővített összege,
- a saját tőke összege,
- a lekötött eszközök nettó értéke és a készletek összege,
- az összes eszközérték,
- a bérköltés,
- a személyi jellegű ráfordítások,
- a vállalkozás átlagos állományi létszáma,

- a fő piacok (relációk) szerinti árbevétel, stb.²⁶

Árbevétel arányos jövedelmezőség

Ezek a mutatók azt fejezik ki, hogy a bevételek hány százaléka marad meg eredményként a vállalkozásnál. A mutatók elemzésénél a növekvő tendencia számít kedvezőnek. A mutatók kialakításnál fontos követelmény a tartalmi megfeleltetés. A tartalmi megfeleltetés azt jelenti, hogy a felhasznált bevételi és eredménykategóriák tartalmilag összhangban legyenek egymással, azaz az egyes eredménykategóriákat csak olyan bevételi tételhez lehet viszonyítani, ami részt vett az eredmény képződésében.

Ezek alapján a következő árbevétel arányos mutatókat képezzük:

- Árbevétel arányos üzemi eredmény:

$$\frac{\text{üzemi tevékenység eredménye}}{\text{értékesítés nettó árbevétele} + \text{egyéb bevételek}}$$

- Árbevétel arányos szokásos vállalkozási eredmény:

$$\frac{\text{szokásos vállalkozási eredmény}}{\text{értékesítés nettó árbevétele} + \text{egyéb bevételek} + \text{pénzügyi bevételek}}$$

- Árbevétel arányos adózás előtti eredmény:

$$\frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{összes árbevétel és bevétel}}$$

²⁶ Dr. BÍRÓ T. – KRESALEK P. – Dr. PUCSEK J. – Dr. SZTANÓ I.: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése (Perfekt Kiadó, 2007)

5. táblázat: Árbevétel arányos jövedelmezőségi mutatók a „Hamvadó Kft.”-nél, 2010-2013 (%)

Mutató	2010	2011	2012	2013
Árbevétel arányos üzemi eredmény	-10,2	3,8	9,4	12,3
Árbevétel arányos szokásos vállalkozási eredmény	-10,2	3,9	9,4	12,3
Árbevétel arányos adózás előtti eredmény	-10,2	3,9	9,4	12,3

Forrás: saját szerkesztés

Az árbevétel arányos jövedelmezőségi mutatók évenként szinte teljes egészében megegyeznek, ezért elemzésem átfogó lesz, mely mind három mutatóra vonatkozik (5. táblázat). Ennek oka, hogy az értékesítésen kívüli bevételek – ahogy azt korábban már vizsgáltam – elenyészőek, és így nem befolyásolják számottevően az eredményt.

A mutatókból egyértelműen kivehető, hogy a vállalkozás az első évet kivéve – mivel ebben az évben történt beruházásainak döntő többsége – nyereségesen működik, és jövedelmezősége növekvő tendenciát mutat. A nyitóévben (2010) a Kft. veszteségesen működött, 2011-ben a bevételek közel 4%-a maradt a vállalkozásnál eredményként, 2012-ben ez az arány már 9,4% volt, míg 2013-ban már több mint 12%. Ez az adat azért nagyon fontos, mert ez az a bizonyos év, amikor a dohánykereskedelemtől le kellett mondani, és új bevételi forrásokat remélve, új termékköröket vezetett be a társaság. *Az is figyelemre méltó, hogy az árbevétel csökkenésének ellenére is emelkedett a vállalkozás jövedelmezősége.*

Tőkearányos jövedelmezőség

Ezek a mutatók azt fejezik ki, hogy a saját tőke egy egységével mekkora jövedelmet (eredményt) ért el a vállalkozás az adott időszakban. Ennek megfelelően az egyes eredménykategóriák összegét viszonyítjuk a saját tőke nagyságához.

Hasonlóan a árbevétel arányos mutatókhoz, itt is az mondható kedvezőnek, ha a mutatók az idő előrehaladtával folyamatosan emelkednek. A különféle eredménykategóriákból számított mutatók egymáshoz viszonyított változása azt mutatja meg, hogy a vállalat eltérő gazdálkodási területei milyen mértékben jövedelmezőek (a vállalkozás főtevékenysége, pénzügyi műveletek eredményre gyakorolt hatása, rendkívüli események).

A fentiek alapján a következő tőkearányos jövedelmezőségi mutatókat képezzük:

- Tőkearányos üzemi (üzleti) eredmény:

$$\frac{\text{üzemi (üzleti tevékenység) eredménye}}{\text{saját tőke}}$$

- Tőkearányos szokásos vállalkozási eredmény:

$$\frac{\text{szokásos vállalkozási eredmény}}{\text{saját tőke}}$$

- Tőkearányos adózás előtti eredmény:

$$\frac{\text{adózás előtti eredmény}}{\text{saját tőke}}$$

- Tőkearányos adózott eredmény (ROE):

$$\frac{\text{adózott eredmény}}{\text{saját tőke}}$$

- Tőkearányos mérleg szerinti eredmény:

$$\frac{\text{mérleg szerinti eredmény}}{\text{saját tőke}}$$

6. táblázat: Tőkearányos jövedelmezőségi mutatók

Megnevezés	2010	2011	2012	2013
Tőkearányos üzemi eredmény	-	1,24	1,40	1,48
Tőkearányos szokásos vállalkozási eredmény	-	1,24	1,40	1,48
Tőkearányos adózás előtti eredmény	-	1,24	1,40	1,48
Tőkearányos adózott eredmény (ROE)	-	0,6	0,7	0,8
Tőkearányos mérleg szerinti eredmény	-	1,18	1,33	1,40

Forrás: saját szerkesztés

A saját tőke arányos jövedelmezőség is tükrözi, hogy a vállalkozás jövedelmezősége - lassú tendenciát mutatva, de - folyamatosan javult (6. táblázat).

A fenti mutatók közül az egyik legfontosabb a tőkearányos adózott eredmény mutató, amit ROE (Return Of Equity) mutatónak is neveznek. Ez egy nemzetközi gyakorlatban is használatos mutató, mely rámutat a vállalkozás osztalékfizetési képességére, illetve a lehetséges maximális tőkegyarapodásról nyújt információt.

2.3.2. Eredménytervezés a változó árrés tudatában

A dohány kiskereskedelmi árréséről felröppent pletykák megmozgatták a „Hamvadó Kft.” fantáziáját is. Tisztában voltak azzal, hogy bevételük nagy része a dohánytermékekből, ezen belül is a cigarettából származik. Kíváncsiak voltak, mit is jelent ez a számukra abban az esetben, ha elnyerik a koncessziós jogot.

Számításaiknál a 2012-es évet vették alapul. Megállapították, hogy árbevételük 80%-a származik a dobozos cigarettából, és 700 forintos átlagáron számolva arra jutottak, hogy több mint 250 000 doboznyi cigarettát adtak el. Ez 19 szál dobozokkal számolva nem kevesebb, mint 4 800 000 szál (5. táblázat).

7. táblázat: Eladott cigaretták adatai 2012-ben

Megnevezés	Adatok
nettó értékesítés (Ft)	223 000 000
ebből cigarettából származó bevétel (Ft) (80%)	178 400 000
cigaretta átlag ár (Ft/doboz)	700
eladott cigaretta (doboz)	254 857

Forrás: saját szerkesztés

2012-ben a cigaretta kiskereskedelmi árrése 3% és 4% között volt jellemző, így 3,5%-os árréssel számolva a dohányból befolyó tiszta haszon közel 8 millió forintra tehető.

Az árrés a nettó beszerzési ár és a nettó eladási érték közötti különbség.

A dolgozat elején említettem, hogy a 2013-as törvénymódosítások nem csak az árrést, de a jövedéki adót is növelték. Így erre az évre előzetes számítások szerint 900-1000 forintos cigaretta árakat prognosztizáltak a szakértők.

Feltételezzük, hogy ha a társaság megnyeri a koncessziót, a vevőköre számottevően nem változik, és forgalma az árak növekedése miatt csak 10%-kal csökken. A számításnál a kedvezőbb, 900 Ft-os dobozonkénti árat vettem alapul (6. táblázat).

8. táblázat: Tervezett cigaretta eladásra vonatkozó adatok, 2013

Megnevezés	adatok
eladott cigaretta (2012. évi*90%) (doboz)	229 371
cigaretta átlagár 2013-ban (Ft/doboz)	900
nettó értékesítés (Ft)	206 434 286

Forrás: saját szerkesztés

10%-os árréssel számolva a társaság cigarettából származó nyeresége a 2013-as évben, a 2012-es forgalom 90%-val számolva 20 millió Ft lenne Ezt az összeget a 6. táblázatban nettó értékesítésként feltüntetett fiktív összeg (206 millió Ft) 10%-os szorzataként kapjuk meg.

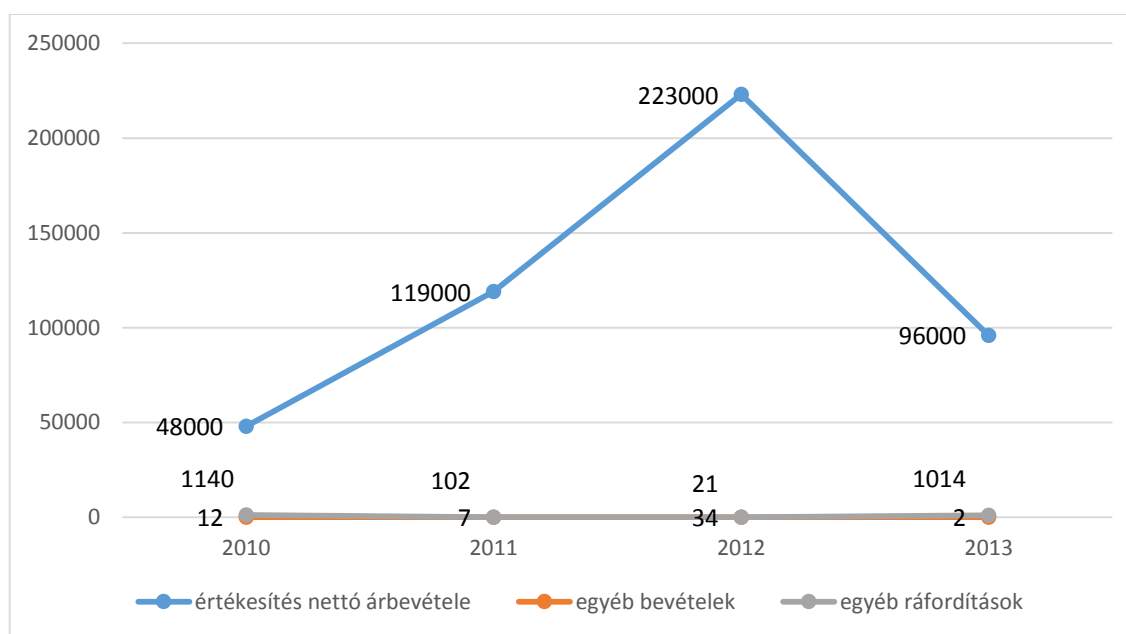
Láthatjuk, hogy az árrés 3-4%-ról 10%-ra történő emelése az jelentené, hogy a gazdasági társaság dohánykereskedelmi mérlege 8 millió Ft-ról 20 millió Ft-ra változna. Ezen számok ismeretében nem kétséges, hogy a „Hamvadó Kft.”-nek a koncesszió elnyerésére nagyon fontos gazdasági érdeke fűződött. A számítások egyben felhívták a figyelmet arra, hogy mekkora mértékben függ a dohány értékesítéstől. Ha nem nyer jogot a további kereskedelemre, akkor nem csak a lehetséges extraprofitot, hanem az addig fő bevételi forrást jelentő, ebből adódóan keletkező dohányprofitot is elveszíti. Ez a felismerés vezetett ahhoz, hogy már az eredmények kihirdetése előtt komolyan foglalkozott a cég vezetése a kieső bevételek jövőbeni pótlásának problémájával.

2.3.3. Elemzés a dohányértékesítés-mentes időszakról (2013. július – 2014. július)

A koncessziós jogok kihirdetése után egyértelművé vált, mely cégek árulhatnak csak dohánytermékeket az adott településeken. Az árusítási jogot addig birtokló valamennyi kiskereskedő július 1-ig szabadon vásárolhatott dohányt azzal a kikötéssel, hogy azt csak július 15-ig árusíthatja, onnantól kezdve dohánytermékeket csak a koncessziós jogot nyert nemzeti trafikok árusíthatnak. Hasonlóan a „Hamvadó Kft.”-hez a kiskereskedők nagy része már hetekkel a határidő lejárta előtt felhagyott a dohánytermékek kereskedelmével, nem rendeltek új készleteket, mert bizonytalan volt, mi lesz a „bennragadt” áruval. Ekkor még mindig a 3-4%-os árrés volt érvényben, ami miatt nem érte meg a kockázatot befektetni egyetlen dohánytermékbe sem.

A 2013. július és 2014. július közötti időszakban a vállalkozás értékesítésének nettó árbevétele 98 millió Ft-ra csökkent.

17. ábra: Az értékesítés nettó árbevétele, egyéb bevételek, egyéb ráfordítások alakulása (2010-2013)

Forrás: saját szerkesztés

A korábbi ábrát kiegészítve jól látható, hogy 2013-ban az árbevétel jelentős mértékben visszaesett (17. ábra). A 2012-ben befolyt összegnél 127 millió Ft-tal kevesebb, 96 millió Ft volt az árbevétel, ami mindössze a 2012-es év 43%-a! 2011-hez viszonyítva 20%-kal kevesebb pénz folyt tehát be 2013-ban, számszerűsítve mínusz 23 millió forintról beszélhetünk (7. táblázat).

9. táblázat: Az értékesítés nettó árbevétele, egyéb bevételek, egyéb ráfordítások összege, 2010-2013 (e Ft)

Megnevezés	2010	2011	2012	2013
értékesítés nettó árbevétele	48 000	119 000	223 000	96 000
egyéb bevételek	12	7	34	2
egyéb ráfordítások	1 140	102	21	1 014

Forrás: saját szerkesztés

Az egyéb ráfordítások és egyéb bevételek továbbra sem mérvadóak, annyira kicsi az arányuk, hogy az azokat bemutatni hivatott vonalak a grafikonon - egymás takarásában - szinte sűrölják a 0 vonalát. Azt azonban érdemes megjegyezni, hogy 2013-ban az egyéb ráfordítások összege közel akkora, mint a gazdálkodás kezdetének első évében. Ezt az emelkedést a koncesszió és hozzá tartozó események különböző kiadásaihoz köthetjük.

2.4. Kockázatmenedzsment – megoldás a kieső bevételekre

Miután kihirdették a koncesszió nyertesait, és a vesztesek semmiféle jogorvoslással nem élhettek, világossá vált a „Hamvazó Kft.” számára, hogy új bevételi források után kell néznie. Ha részben sem tudja pótolni a dohánytermékek miatt kieső árbevételét, akkor biztosra vehető a vezetők bukása, és elkerülhetetlen a cég csődje.

Korábbi tapasztalataikra támaszkodva és felismerve a jelentős kockázatot, a vezetők időben léptek, és új termékeket vezettek be a kínálatba. Továbbra is árusítottak újságokat és folyóiratokat, bővítették édesség, üdítő és szeszesital kínálatukat, azonban nem ezek jelentették a kilábalást a szorult helyzetből. Két nagyobb szerkezeti átalakítás vette kezdetét. Az egyik legnagyobb változást a készétel (szendvics) gyártásának beindítása, a másik egy országszerte elterjedt látványpékség franchise programjához való csatlakozás jelentette.

Franchise

A franchise (ejtsd: frencsájz) francia eredetű angol szó, aminek nemzetközi megfelelője általában nincs, így hasonlóan a többi nyelvhez a magyarban is így jelenik meg.

„A franchise egy olyan, pénzügyileg és jogilag független vállalkozók között létrejövő, szerződésben rögzített gazdasági együttműködési forma, amelyben az egyik fél, a franchise Átadó (rendszergazda, angolul franchisor) egy vagy több franchise Átvevőnek (angolul: franchisee) határozott időtartamra és általában adott földrajzi területre jogot ad bevezetett védjegyének és kipróbáltan sikeres módszerének használatára áruk eladása és/vagy szolgáltatások nyújtása érdekében. A tevékenység sajátos, az Átadó által kifejlesztett rendszer, know-how keretében történik, és ennek használatáért cserébe az Átvevő díjat fizet. A franchise gazda az Átvevőket betanítja és folyamatosan ellenőrzi annak érdekében, hogy a franchise üzletek a fogyasztók felé egységes képet mutassanak, és az áruk, illetve szolgáltatások minősége is egységes legyen. Az együttműködés feltételeit a felek un. franchise szerződésben rögzítik, amelyet különféle dokumentumok egészítenek ki (pl.: franchise működési kézikönyv).”²⁷

Az ötlet mesébe illő módon egyenesen a vásárlóktól származott. Egyik nap, mikor maga az egyik tulajdonos állt a kassza mögött, az emberek folyamatos kérdésekkel bombázták:

- „Lesz továbbra is cigaretta?”
- „Meddig vehetek még itt cigit?”
- „Nemzeti dohányboltta alakultok?”

²⁷ <http://vallalkozas.co/a-franchise-fogalma-meghatarozasa-alapelvei>

- „Be fog zárni a trafik?”
- „Hol fogom ezután megvenni a kedvenc..?”

A sokadik hasonló kérdés után, úgy gondolta a tulajdonos, hogy hasznot húz az emberek kíváncsiságából. Visszakérdezett, vagyis alapvetően egy rögtönzött közvélemény kutatást tartott. Arra volt kíváncsi, van-e olyan termék, ami miatt mégis bejönnének majd a boltba, ha dohányt már egyáltalán nem lehet kapni. A válaszadók többsége a friss pékárut, vagy valamilyen könnyed szendvicset látott volna szívesen a kínálatban, többen azonnal hajlandóak lettek volna vásárolni is. Először kételkedve fogadta a dolgot, mivel nem volt még ilyen jellegű tapasztalata, de a másik tulajdonossal történő tárgyalás után arra jutottak, belevágnak.

Ahogy megjelentek a kínálatban a szendvicsek, olyan komoly érdeklődést tapasztaltak, amilyennel korábban még nem találkoztak. A szendvicsgyártás olyan komolyan leterhelte az alkalmazottakat, hogy a meglévő két foglalkoztatott mellé egy harmadikat is fel kellett venni. A jó minőségű alapanyagok, a nagy választék és a kedvező ár mind hozzájárultak a sikerhez. A vásárolt anyagok volumene jelentősen megugrott az addigiakhoz képest.

10. táblázat: A vásárolt anyagok értékének változása, 2011-2013 (adatok eFt-ban)

Év	Vásárolt anyagok költségei	Változás az előző évhez képest	Viszonyszámok	
			Bázis	Lánc
2011	145	-	100%	-
2012	243	98	168%	168%
2013	22121	21878	9103%	15256%

Forrás: saját szerkesztés

2013-ban a vásárolt anyagok értékének egyenlege a 2011-es évnek több mint százötvenszerese, míg a 2012. évnek több mint kilencvenszerese (8. táblázat). Ezt egyértelműen a készétel gyártásával magyarázhatjuk. 2014 első félévében ez az összeg már 13 millió forint felett járt, így valószínűsíthető, hogy a tendencia továbbra is növekvő pályán marad.

A pékárukat kedvelő vásárlóknak sem kellett sokáig várniuk, a franchise szerződés megkötése után, a szendvicsekkel szinte egy időben megjelentek az egyszerű pékáruk is, úgymint a kakaós csiga, túrós táska, mini kalács stb. Ahogy ezek a termékek egyre keresettebbek lettek, ezzel párhuzamosan vezették ki a kínálatból a cigarettát jóval a megjelölt árusítási határidő (július 15) előtt.

Az ÁFA-s termékek térnyerése a korábbinál komolyabb pénzügyi tervezésre készítette a vállalkozás vezetőit. Mivel a korábbi időszakokban a cigaretta beszerzésekor eleget tettek az ÁFA fizetési kötelezettségüknek, a

termék eladása után már csak bevallási kötelezettségük volt, fizetniük nem kellett. A társaság 2012-ben negyedéves bevallásaiban összességében 15 millió Ft ÁFA-t fizetett be a költségvetésbe, 2013-ban már több mint 25 millió forintot, ami 66,67%-os emelkedést jelent.

Az új termékkörök bevezetése és a kínálat bővítése is hozzájárult ahhoz, hogy a vállalkozás napjainkban is tovább gazdálkodik. 2014 első félévének nettó árbevétele 46 millió Ft-on állt, ami jóval kevesebb, mint a dohánykereskedelem éveiben, viszont az átlagos árrés is jóval magasabb, mint az akkor szinte csak a dohánykereskedelemből származó bevételek esetén.

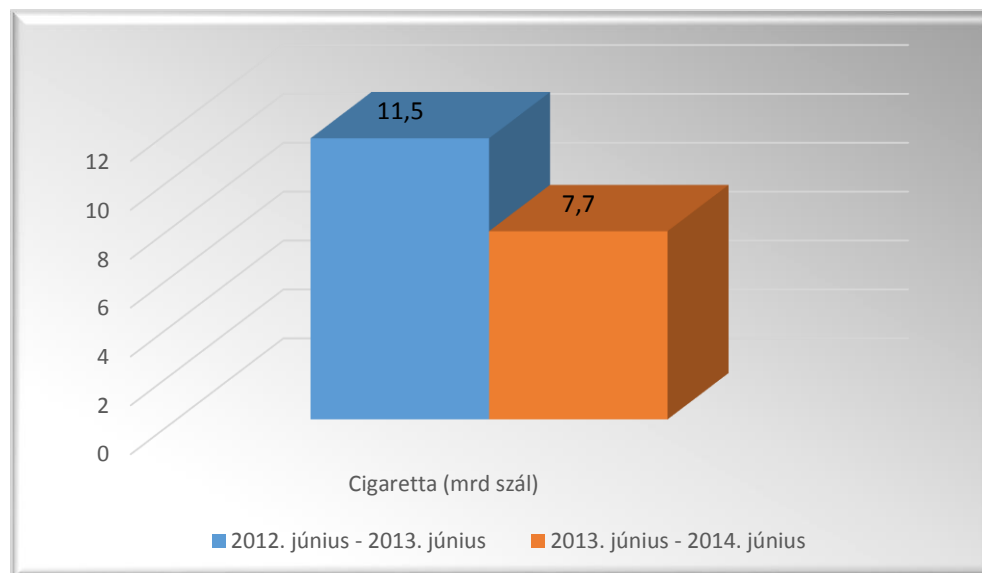
3. A trafiktörvény hatásai országos viszonylatban

Már a törvény előkészítési időszakában rengeteg negatív előrejelzés, jóslat fogalmazódott meg a szakmai körökben. Míg a kormány a dohányzás visszaszorítását és ezzel az állami kiadások csökkenését tűzte ki elsődleges célként, addig a szakemberek társadalmi és gazdasági területeket érintő negatív változásokra hívták fel a figyelmet. Több dolgot is megfogalmaztak, mint pl. a kisebb vállalkozások (pl.: kocsmák) tömeges bezárását, a feketekereskedelem megerősödését. Számos felmérés is készült ebben az időszakban.

2013 júniusa volt az utolsó olyan hónap, amikor még a megszokott módon és helyen zajlott a dohánykereskedelem. Magyarországon 2013. július 1-től csak a nemzeti dohányboltok árulhatnak dohánytermékeket. Mivel napjainkban már több mint egy év telt el a törvény hatályba lépése óta, megnyílt a lehetősége annak, hogy két egész évet hasonlítsunk össze, eltérő piaci környezetben.

A trafikok megnyitását követő első hónapban máris 400 millió szállal esett a forgalom. A NAV adatait vizsgálva kiderül, hogy 2013. június és 2014. június között mindössze 7,7 milliárd szál cigaretta fogyott, ami az azt megelőző év 67%-a (18. ábra).

18. ábra: Cigaretta forgalom Magyarországon (2012-2014)

Forrás: www.nol.hu (saját szerkesztés)

2012. június és 2013. június közötti időszakhoz képest 33%-kal, azaz 3,8 milliárd szálnyi cigarettával kevesebb jelent meg a legális forgalomban, tovább erősítve a feketepiacot, ahol a teljes dohánykereskedelem valamivel

több, mint 1/10-e zajlik.²⁸ A csempészett dohány piaci részesedésének 2005 óta tartó csökkenő tendenciája 2012-ben megszakadt, majd 2013-ban az előző év több, mint kétszeresére emelkedett! (10. táblázat)

11. táblázat: Az illegális dohánytermékek piaci részesedésének alakulása
(2004-2013)

Év	Piaci részesedés
2004	18,4%
2005	27,4%
2006	17,4%
2007	10,9%
2008	9,2%
2009	6,7%
2010	5,8%
2011	4,2%
2012	5,8%
2013	11,8%

Forrás: GfK Hungária Piackutató Intézet (saját szerkesztés)

A kormányzat úgy véleményezte az adatokat, hogy a trafiktörvény elérte célját.

Valójában összetettebb dologról beszélhetünk. A feketepiac erősödése több okra vezethető vissza. A piac beszűkült, az addigi 40 ezer beszerzési helyet valamivel több, mint 5 ezer hely váltotta fel, kisebb lélekszámú települések maradtak dohányárúsító hely nélkül. Ezeken a helyeken valószínűleg nem érte volna meg és mai napig nem érné meg trafikot üzemeltetni az alacsony forgalom miatt. Ezen a helyzeten a dohány kiskereskedelem árrésének 10%-ra emelése sem segített, sőt kifejezetten egyik fő oka lehet a fogyasztás visszaesésének. Ugyanis a nagyvállalatok ezt az árrés emelést nem voltak hajlandóak „lenyelni”, ezért szépen lassan beépítették az áraikba.

²⁸ <http://nol.hu/gazdasag/felszivta-magat-a-feketepiac-1481627>

A dohánycégeket sem kímélte a forgalom csökkenése. A Philip Morris, a British American Tobacco, a Continental is jókora bevételcsökkenést volt kénytelen elkönyvelni, áremelései ellenére. A következő hónapokban sorra jelentették be jelentősebb leépítéseiket.²⁹

A feketepiac legjelentősebb felvevőpiaca Ukrajna, ahol a prémium kategóriás cigarettákat évek óta sokkal olcsóbban 250-300 forintért be lehet szerezni, szemben a nálunk 800 és 1000 forint közötti árakkal. Ezek a különbségek pl. az Egyesült Királysághoz viszonyítva még számottevőbbek, ott 1500 forintnak megfelelő angol fontért vásárolható meg ugyanazon termék. A nagyobb haszon reményében a csempészek hazánkat nagyrészt csak tranzit országnak tekintik, mivel már a szomszédos Ausztriában is sokkal nagyobb bevételre tehetnek szert. Ha a NAV által különösen kockázatosnak tartott észak-alföldi régiót már a hátuk mögött tudják, onnantól könnyedén jutnak el a nyugati országokba a schengeni egyezménynek köszönhetően.³⁰

A dohányzás a világ egyik legkárosabb szenvedélye, egészségromboló hatása régóta köztudott. Magyarországon 2010-ben 500 milliárd árbevételről beszélhetünk, melyből az államnak 262 milliárd Ft jövedéki adó és 90 milliárd Ft ÁFA bevétele volt. A 2011-es és 2012-es években ezek a bevételek növekvő tendenciát mutatnak egészen 2013-ig, ahol viszont közel 10%-os visszaesés látható, ami a folyamatos szigorításoknak és a trafiktörvénynek tudható be (11. táblázat.)

12. táblázat: Dohánytermékek jövedéki adó- és áfa bevételeinek alakulása, 2010-2013

Megnevezés	2010	2011	2012	2013
Jövedéki adó bevétel	262,1	287,2	344,7	311,6
Áfa bevétel	90,1	96,5	121,2	113,4
Összesen	352,2	383,7	465,9	425,0
Adatok Mrd Ft-ban				

Forrás: NAV (saját szerkesztés)

Ezzel szemben egy 2012-es Országos Egészségfejlesztési Intézet (továbbiakban: OEFI) által készített felmérésben kimutatták, hogy Magyarországon a dohányzás miatt fellépő közvetlen és közvetett kiadások költsége több mint 441 milliárd forint volt:

²⁹ <http://nol.hu/gazdasag/felszivta-magat-a-feketepiac-1481627>

³⁰ <http://www.atv.hu/belfold/20131110-mutyi-fent-mutyi-lent-viragzik-a-fekete-dohanypiac>

„22. A magyar lakosság dohányzása miatt fellépő közvetlen és közvetett kiadás 2010-ben több mint 441 milliárd forint volt.

23. A dohányzás miatt szükségessé vált közvetlen egyéni és állami kiadások összesen 354 milliárd forintot tettek ki. Ebből az államra háruló kiadások megközelítették a 300 milliárd forintot, aminek háromnegyede, vagyis 225 milliárd az E-Alapot terhelte. A dohányzás egészségügyi költségvetést (E-Alap) terhelő közvetlen kiadásai elérték annak 15%-át, és a 2010 évi hiányának közel két és félszeresére rúgtak.

24. A dohányzásnak tulajdonítható közvetett, azaz a korai halálozáshoz és a megbetegedésekhez kapcsolható jövedelemvesztéséget magába foglaló kiadások, meghaladták a 87 milliárd forintot.

25. A dohányzás okozta kiadások közül a legnagyobb összeget a gyógyszerkiadások (támogatás + térítési díj; 108 mrdFt; 24%), a fekvőbeteg ellátás (88 mrdFt; 20%), a korai halálozás miatti jövedelemvesztés (78 mrdFt; 18%) és a rokkantsági nyugdíj (73 mrdFt; 17%) jelentette.

Ezek együttesen a kiadások közel 80%-át (79%) tették ki.”³¹

A dohányzás miatt fellépő állami kiadások és bevételek mérlege 80 milliárd forint veszteség mutat. Nem véletlen tehát, hogy az állam ösztönözni akarja polgárait erről a káros „pénznyelőről” történő leszokásról.

³¹ http://www.oefi.hu/dohanyzas_tarsadalmi_terhe_OEFI_2012.pdf

Összefoglalás, javaslatok

Szakedolgozatom témájául a trafiktörvényt, valamint hatásainak vizsgálatát választottam országos viszonylatban, és egy konkrét vállalkozás esetében. A választáshoz az aktualitás mellett személyes érdeklődésem is hozzásegített. A dolgozatom célja az volt, hogy bemutassam azt, hogy egyetlen törvény mekkora hatással lehet egy adott piaci szegmensre, és ez miként teljesül egy kis- és középvállalkozás életében.

A fiatalok védelmének és a dohányfogyasztás visszaszorításának érdekében a magyar kormány a cigaretta jövedéki adójának emelése mellett tovább szigorította az addig Európai viszonylatban közepszerűnek mondható árusítási feltételeket. A magyar trafiktörvény 2013-as bevezetése után Magyarországon dohánytermékeket már csak speciális trafikokban, azaz Nemzeti dohányboltokban lehet vásárolni. A pályázóknak új feltételeknek kellett megfelelniük, mint például a társasági forma, ami az előírások szerint csak bt., kkt. vagy egyéni vállalkozás lehetett. Pályázataikat pontozták, a maximum 120 pont volt, amiből 60 pontot az üzleti tervre lehetett szerezni. A nyertesek kihirdetése után az addigi 40 ezer árusítási pontból körülbelül 6 ezer maradhatott fent vagy alakult teljesen újan. Kezdetben ezeknek a boltoknak csak dohányt szabadott volna árulniuk, ám a törvényalkotók gyorsan rájöttek, hogy egyetlen termékkörből és annak alacsony áréré (3-4%) miatt az újonnan alakult árusító helyek nem lesznek nyereségesek. A törvény többszöri módosításával új termékköröket engedélyeztek a boltok számára, valamint a kiskereskedelmi árrést 10%-ra emelték. Ezekkel a lépésekkel újraosztották a dohánypiacot. Az addigi trafikusként tevékenykedők nagy részének kellett felhagynia dohányértékesítési tevékenységével, felszámolták vagy átalakították üzleteiket. A fogyasztók igazából két fontos változással szembesültek: a cigaretta ára emelkedett, és akik ezután sem mondtak le káros szenvedélyükről, egységes, modern dizájnú, de működésben és termékkínálatban hagyományos „trafikból” elégíthették ki káros szükségleteiket. A jogszabályi változások átláthatósága, nyomon követhetősége érdekében szerkesztettem egy folyamatábrát, melyben megjelenítettem a főbb változási pontokat.

Trafiktörvényünk az Európai Unió területén az egyik legszigorúbbnak mondható. A legtöbb közös ponttal a szomszédos Ausztriában működő rendszerben találkozhatunk. A törvényhozók nem titkoltan az osztrák példát vették alapul dohány kiskereskedelmünk átalakításánál. Lényeges különbség, hogy nyugati szomszédunknál - fényképes igazolvánnyal - automatákból is lehet cigarettát venni, azonban ennek 10%-os felára van. A nemzetközi példák vizsgálatánál részletes összehasonlítást is végeztem, kiemeltem a hazai szabályozáshoz képest azonos és eltérő vonásokat.

A trafiktörvény hatásait egy, a szakmai gyakorlatom alatt megismert gazdaság társaság példáján keresztül vizsgáltam. A „Hamvadó Kft.” klasszikus trafikként működött 2010 harmadik negyedéve óta egészen a törvény hatályba lépéséig. Árbevételének körülbelül 80%-a dohányértékesítésből származott. Dolgozatom központi része ennek a vállalkozásnak a felépítéséről, eredményességének vizsgálatáról és a pályázati időszakban, valamint az

utána bekövetkezett változásokról szól. A társaság gazdálkodásának második teljes évében már nyereségesen működött, árbevétele folyamatosan emelkedett. Az üzlet tömegközlekedési csomóponton való elhelyezkedésének köszönhetően vevőkörében megtalálhatóak állandó és alkalmi vásárlók is. A jól bejáratott és barátságos boltnak pénzügyi nehézségei, a viszonylag egyenletes pénzbeáramlásnak köszönhetően, nem voltak. Miután bizonyossá vált, hogy nem nyert koncessziós jogot, jogorvoslatra pedig lehetősége sem volt, fel kellett hagynia dohány kiskereskedelmi tevékenységével. A vállalkozás nem hagyott fel gazdálkodási tevékenységével és még időben bővítette termékkínálatát, új termékköröket vezetett be. A készétel (szendvics) készítés és péksütemény árusítás (franchise partneren keresztül) jó ötletnek bizonyult. Az árbevétel jelentősen csökkent, de a cigarettához képest többszörös árréssel rendelkező termékek biztosítják a nyereséges működést. Ezt a tendenciát az általam számított jövedelmezőségi mutatók értékének szemléltetésével is alátámasztottam, s igazolásul végeztem el a vagyoni helyzet, továbbá az eredménykimutatás elemzését is.

Országos viszonylatban elmondható, hogy az elmúlt évekhez képest sokkal kevesebb dohánytermék fogy a hivatalos csatornákon. Az állam sikerként könyvelte el az adatokat, és úgy gondolták, a törvény elérte célját. Szakértők szerint ezt nem lehet egyértelműen kijelenteni, a Nemzeti Adó és Vámhivatal munkatársai egyre több cigarettacsempészt fűleltek le. A csempésztett dohány piaci részesedésének 2005 óta tartó csökkenő tendenciája 2012-ben megszakadt, a főként ukrán cigivel operáló fekete piac újra virágzásnak indult. A jövedéki adó emelése ellenére a 2013-as adóbevételek 10%-kal csökkentek. Egy, az OEFI által 2012-ben végzet felmérésből kiindulva az állam dohányzásból származó bevételeinek és kiadásainak mérlege 80 milliárdos veszteséget mutat. Közvetlenül az állam számára egyértelműen ráfizetés a dohányzás, azonban a gyárak, kereskedők, foglalkoztatottak által és egyéb közvetetten kapcsolódó adók, járulékok összességében nagymértékben hozzájárulnak az államháztartás bevételeinek növeléséhez.

Véleményem szerint a körülményekhez képest a „Hamvadó Kft.” alapvetően megfelelően járt el. Időben felismerte a problémát, és igaz egy kis segítséggel, de sikeres szerkezetátalakításon ment keresztül. A javaslatom az lenne minden kiskereskedőnek, hogy ne támaszkodjanak egyetlen termékköre. A vállalkozás jövője múlhat azon, hogy megfelelő lábakon álljunk, azaz portfólió szemléletben gondolkodjunk. Természetesen vannak olyan speciális kereskedések, ahol nem összeegyeztethető a kínálat más termékkörrel. Szakmai gyakorlatom alatt találgoztam olyan pozitív példával, ami bebizonyítja, hogy szokatlan párosítások nem feltétlenül jelentenek egyet a bukással. Egy szintén szombathelyi vállalkozás, amely több mint 10 éve függönyboltként üzemel, az elmúlt néhány évben fokozatosan vezette be kínálatába a minőségi divatárak tömkelegét. Jelenleg árbevételének közel felét a pénztárcák, táskák és bőröndök eladásából származó bevételek adják.

Ne feledjék: A dohányzás súlyosan károsítja az Önök és pénztárcájuk egészségét!

Irodalomjegyzék

Felhasznált jogszabályok:

1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól

2000. évi C. törvény a számvitelről

2003. évi CXXVII. törvény a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól

2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről

A Kormány 453/2013. (XI.28.) Korm. rendelete a dohánytermék-kiskereskedelemmel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról

Felhasznált szakirodalom:

Magyar Nagylexikon - 11. kötet

Dr. BÍRÓ T. – KRESALEK P. – Dr. PUCSEK J. – Dr. SZTANÓ I.: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. (Perfekt Kiadó, 2007.)

Dr. SZTANÓ I.: A számvitel alapjai. (Perfekt Kiadó, 2006.)

Internetes források:

NÉPSZAVA online: Dohányzás: egy terület, ahol dobogós helyezést szereztünk Európában [online dok.].
Letöltés időpontja: 2014.12.03.

Hozzáférés: <http://nepszava.hu/articles/article.php?id=507181>

NÉPSZAVA online: Emelkedik a cigaretta, az alkohol és az autógáz jövedéki adója [online dok.]. Letöltés időpontja: 2014.12.04.

Hozzáférés: <http://nepszava.hu/cikk/592844-emelkedik-a-cigaretta-az-alkohol-es-az-autogaz-jovedeki-adoja>

JOGTÁR: 2012. évi CXXXIV. törvény - a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről [online dok.]. Letöltés időpontja: 2014.11.15.

Hozzáférés: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200134.TV#laj1param

PAPP Tekla: A koncesszió néhány társasági jogi vetülete [online dok.]. Letöltés időpontja: 2014.12.11.

Hozzáférés: <http://jesz.ajk.elte.hu/papp8.html>

ND Nonprofit Zrt.: Nyilvános koncessziós pályázati kiírás dohánytermék kiskereskedelmi jogosultság átengedésére [online dok.]. Letöltés időpontja: 2014.12.03.

Hozzáférés: <http://nemzetidohany.hu/nyilvanos-koncesszios-palyazati-kiiras-dohanytermek-kiskereskedelmi-jogosultsag-atengedesere/>

ORIENTPRESS Hírügynökség (OPH): Május végétől már nem árulnak dohányt a benzinkutakon [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.12.05.

Hozzáférés: <http://www.orientpress.hu/128600>

PAPCSÁK Ferenc felszólalása a parlamentben [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.12.07.

Hozzáférés:

http://www.parlament.hu/internet/plsql/ogy_naplo.naplo_fadat?p_ckl=39&p_uln=238&p_felsz=317&p_szoveg=&p_felszig=317

MAGYARORSZÁG kormánya: T/9863. számú törvényjavaslat a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény, valamint a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény módosításáról [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.11.03.

Hozzáférés: <http://www.parlament.hu/irom39/09863/09863.pdf>

LAKI Mihály – A trafikpiac átalakulása és átalakítása [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.11.27.

Hozzáférés: <http://www.econ.core.hu/file/download/mtdp/MTDP1410.pdf>

NYUGAT.HU - A kiválasztottak – Ők mérgezhettek dohányossal [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.12.01.

Hozzáférés: http://www.nyugat.hu/tartalom/cikk/dohanybolt_koncesszio_szombathely_fidesz

ORSZÁGGYŰLÉS hivatal: A fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény módosítása [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.11.25.

Hozzáférés: <http://www.parlament.hu/irom39/10881/10881.pdf>

LIPŐK Sándor felszólalása a parlamentben [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.12.01.

Hozzáférés:

http://www.parlament.hu/internet/plsql/ogy_naplo.naplo_fadat_aktus?p_ckl=39&p_uln=273&p_felsz=173&p_felszig=219&p_aktus=21

BATKA Zoltán: Harmadával kevesebb cigaretta fogy a nemzeti trafikokban [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.11.18.

Hozzáférés: <http://nol.hu/gazdasag/felszivta-magat-a-feketepiac-1481627>

KFARKAS: Trafiktörvény: tényleg nálunk a legszigorúbb. Letöltés dátuma: 2014.11.15.

Hozzáférés: http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/piac/trafiktortveny-tenyleg-nalunk-a-legszigorubb/

JOGI fórum: Trafiktörvény hazánkban és szomszédainknál [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.11.15.

Hozzáférés: <http://www.jogiforum.hu/hirek/28360>

PORTFOLIO.HU - Megvannak a dohánykoncessziók nyertesei [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.12.02.

Hozzáférés: http://www.portfolio.hu/vallalatok/megvannak_a_dohanykoncessziok_nyertesei.183010.html

K-MONITOR: Strómanok [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.12.12.

Hozzáférés: <http://k-monitor.hu/eszkoztar/korrupcios-abc/szocikkek-1/stromanok>

MANDINER.HU: Kiadták a trafikpályázatok bírálóinak nevét [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.12.20.

Hozzáférés: http://mandiner.hu/cikk/20140624_kiadtak_a_trafikpalyazatok_biraloinak_nevet

VÉG Márton: Megvannak az ötödik trafikpályázat győztesei [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.12.10.

Hozzáférés: <http://www.vg.hu/vallalatok/kereskedelem/megvannak-az-otodik-trafikpalyazat-gyoztesei-433017>

JÁNOSI István: A franchise fogalma, meghatározása, alapelvei [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.12.23.

Hozzáférés: <http://vallalkozas.co/a-franchise-fogalma-meghatarozasa-alapelvei>

atv.hu / S. I.: Mutyi fent, mutyi lent: virágzik a fekete dohánypiac [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.11.29.

Hozzáférés: <http://www.atv.hu/belfold/20131110-mutyi-fent-mutyi-lent-viragzik-a-fekete-dohanypiac>

VITRAI József (szerk.): A dohányzás társadalmi terhei Magyarországon [online dok.]. Letöltés dátuma: 2014.12.19.

Hozzáférés: http://www.oefi.hu/dohanyzas_tarsadalmi_terhe_OEFI_2012.pdf

Ábrajegyzék:

1. ábra: Dohányosok az Európai Unióban, 2012	4
2. ábra: A rendszeresen dohányzók aránya Magyarországon, 2000-2012	5
3. ábra: A cigaretta dobozain megjelenő képes egészségvédő feliratok	6
4. ábra: A koncessziós jog nyertesei számának megoszlása	8
5. ábra: A trafikok egységes megjelenése	10
6. ábra: A trafiktvény és módosításainak folyamatábrája	12
7. ábra: Egy doboz cigaretta árszerkezete (Ft/doboz, 19 szál).....	15
8. ábra: Eladott cigaretta mennyisége Magyarországon	16
9. ábra: Az osztrák cigarettaautomata és az osztrák trafik logó.....	17
10. ábra: A vizsgált nemzetközi példák és a hazai gyakorlat összehasonlítása	18
11. ábra: Az értékesítés nettó árbevételének alakulása („Hamvadó Kft.”), 2009-2013	20
12. ábra: A „Hamvadó Kft.” adózott eredményének és mérleg szerinti eredményének alakulása (2011-2013). 20	
13. ábra: 4. sz. melléklet – Értékelési szempontok és magyarázatok a Kft. pályázatához kapcsolódóan	24
14. ábra: A törökbálinti trafikok bírálata	25
15. ábra: Befektetett és forgóeszközök aránya	31
16. ábra: Az értékesítés nettó árbevétele, egyéb bevételek, egyéb ráfordítások alakulása (2010-2012).....	33
17. ábra: Az értékesítés nettó árbevétele, egyéb bevételek, egyéb ráfordítások alakulása (2010-2013).....	41
18. ábra: Cigaretta forgalom Magyarországon (2012-2014)	45
1. táblázat: A koncessziós díjak nagyságrendje	9
2. táblázat: Az eszközök megoszlásának alakulása, 2011-2012 (adatok %-ban)	30
3. táblázat: A források megoszlásának alakulása, 2011-2012 (adatok %-ban)	32
4. táblázat: Az eredménykimutatás főbb sorainak alakulása, 2010-2012 (adatok e Ft-ban)	34
5. táblázat: Árbevétel arányos jövedelmezőségi mutatók „Hamvadó Kft.”, 2010-2013 (%).....	37
6. táblázat: Tőkearányos mutatók	38
7. táblázat: Eladott cigaretták adatai 2012-ben	39
8. táblázat: Tervezett cigaretta eladásra vonatkozó adatok, 2013.....	40
9. táblázat: Az értékesítés nettó árbevétele, egyéb bevételek, egyéb ráfordítások összege, 2010-2013 (e Ft)...	41
10. táblázat: A vásárolt anyagok értékének változása, 2011-2013 (adatok eFt-ban)	43
11. táblázat: Az illegális dohánytermékek piaci részesedésének alakulása	46
12. táblázat: Dohánytermékek jövedéki adó- és áfa bevételeinek alakulása, 2010-2013	47

Mellékletek:

„Hamvadó Kft.” Főkönyvi kivonatai 2011-2014	60 – 71
---	---------

FŐKÖNYVI KIVONAT

2011.07.01 - 2011.12.31

2011

Fők.szám	Megnevezés	Forgalom Tartozik	Követel	Egyenleg Tartozik	Követel
1	BEFEKTETÉSI ESZKÖZÖK	123 460	147 220	0	23 760
14	EGYEB BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK	73 610	73 610	0	0
106	Készletű tárgyi eszközök	73 610	0	73 610	0
149	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti	0	73 610	0	73 610
1495	Készletű tárgyi eszközök és.	0	73 610	0	73 610
16	BERUHÁZÁSOK, FELÚJÍTÁSOK	48 850	73 610	0	23 760
161	Befektetésben szereplő eszközök	48 850	73 610	0	23 760
2	KESZLETEK	3 255 906	0	3 255 906	0
21	NYERS- ÉS ALAPANYAGOK	5 187	0	5 187	0
211	Alapanyagok	5 187	0	5 187	0
26	KERESKEDELMELMÉNYEK	3 250 719	0	3 250 719	0
261	Áruk beszerzési árán	3 250 719	0	3 250 719	0
3	KÖVETELÉSEK, PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS AKTÍV IDŐBELI	97 545 543	97 717 422	0	171 879
35	ADOTT ELŐLEGEK	0	90 000	0	90 000
354	Kautó	0	90 000	0	90 000
36	PÉNZESZKÖZÖK	97 443 043	97 531 598	0	88 555
381	Pénzár	41 663 215	42 119 975	0	456 760
3811	Pénztár-számla	861 562	1 456 157	0	594 595
3813	Pénztár-számla	40 801 653	40 663 818	137 835	0
384	Bankszámlák	27 927 425	27 559 220	368 205	0
3841	Eszámlázási befizetés számla (OTP Bank)	27 706 763	27 447 036	259 727	0
3842	Eszámlázási befizetés számla (OTP Bank)	20 000	12 184	7 816	0
3843	Eszámlázási betét (Erste Bank pénzügyi intézmény)	100 000	100 000	0	0
3844	Eszámlázási betét (Erste Bank pénzügyi intézmény)	100 662	0	100 662	0
3881	Eszámlázási számla (bank és pénztár)	27 750 304	27 750 304	0	0
3882	Árvesztési számla	102 069	102 069	0	0
39	AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	102 300	95 824	6 676	0
392	Költségek, ráfordítások időbeli elhatárolása	102 300	95 824	6 676	0
3923	Költségek, egyéb fizetési kötelezettségek, egyéb ráfordítások elhatárolása	102 500	95 824	6 676	0
4	FORRÁSOK	44 298 688	48 642 654	0	5 343 966
43	HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK	6 226 000	400 000	5 826 000	0
435	Tulajdonosi	6 226 000	400 000	5 826 000	0
45	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	28 239 675	39 189 975	0	10 950 300
454	Szállítók	28 239 675	39 189 975	0	10 950 300
461	Belföldi anyag és szolgáltatás	1 000	13 000	0	12 000
461110	Társasági adó 2010.	0	1 000	0	1 000
461111	Társasági adó elszámolása 2010.	1 000	12 000	0	11 000
462	Személyi juttatások elszámolása	743 000	786 682	0	23 682
462110	Szja fizetési kötelezettség	6 000	0	6 000	0
462111	Szja fizetési kötelezettség	426 000	339 682	86 318	0
462210	Szja fizetési kötelezettség	0	6 000	0	6 000
462211	Szja fizetési kötelezettség	311 000	421 000	0	110 000
46511	Előzetesen felszámított adó 2011	1 250 601	1 775 126	0	514 525
46711	Fizetendő adó 2011.	1 655 447	1 225 793	429 654	0
46810	Áfa fizetési kötelezettség	0	253 000	0	253 000
46811	Áfa fizetési kötelezettség	1 998 000	1 655 000	333 000	0
469	Helyi adók elszámolási számla	1 750	92 650	0	91 100

1. oldal

A program jogos felhasználója

FŐKÖNYVI KIVONAT

2011.07.01 - 2011.12.31

2011

Fők.szám	Megnevezés	Forgalom Tartozik	Követel	Egyenleg Tartozik	Követel
4695	Helyi iparüzési adó elszámolási számla	1 750	92 650	0	91 100
46951	IPA SZHEL	0	83 000	0	83 000
46952	Ipárüzési adó 2010.	0	1 050	0	1 050
471	Jóvádelméadó elszámolási számla	2 868 321	2 868 736	0	2 415
4711	Kereskedelmi adó elszámolási számla	2 868 321	2 868 736	0	2 415
473	Társadalombiztosítási kötelezettség	1 206 444	1 226 014	0	17 570
4731	Egyszerűsített elszámolási járulékok	276 000	278 131	0	2 131
4732	Nyugdíjbiztosítási járulékok	932 444	947 883	0	15 439
474	Előirányzott alappal kapcsolatos fizetési kötelezettségek	28 000	70 000	0	42 000
4742	Szakképzés hozzájárulás	28 000	70 000	0	42 000
479	Külföldi rövid lejáratú egyéb kötelezettségek	38 910	38 910	0	0
4799	Rövid lejáratú külföldi egyéb kötelezettségek	38 910	38 910	0	0
47992	Lelkiellátók	38 910	38 910	0	0
48	PASSZIV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	49 540	75 568	0	26 028
482	Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	49 540	75 568	0	26 028
4821	Méltóságdíjak, díjazások, díjazások, díjazások, díjazások	49 540	75 568	0	26 028
5	KÖLTSÉGVETÉSEK	6 676 698	212 792	6 463 906	0
51	ANYAGKÖLTSÉGEK	612 850	54 727	558 123	0
511	Változó anyagok költségei	336 811	54 727	282 084	0
5111	Változó anyagok költségei	145 120	5 187	139 933	0
5112	Energiafelhasználás	167 043	49 540	117 503	0
5116	Nyomtatvány-nyomtatás	18 824	0	18 824	0
5117	Szakkönyvek	5 924	0	5 924	0
513	Egyéb anyagköltségek	276 039	0	276 039	0
52	IGÉNYBE VETT SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	2 290 000	188 065	2 101 935	0
522	Belföldi díjak	2 290 000	188 065	2 101 935	0
53	EGYEB SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	88 698	0	88 698	0
531	Hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek	18 500	0	18 500	0
532	Pénzügyi, befektetési szolgáltatási díjak	71 108	0	71 108	0
54	BERUHÁROLÁSOK	2 787 899	0	2 787 899	0
541	Beruházások	2 787 899	0	2 787 899	0
56	BÉRJÁRULÉKOK	622 731	0	622 731	0
561	Nyugdíjbiztosítási és egészségügyi járulékok	752 731	0	752 731	0
564	Szakképzési hozzájárulás	70 000	0	70 000	0
57	ÉRTEKSZÖKÖK ELIRÁSA	73 610	0	73 610	0
572	Hozzájárulások egy összegben elszámolt értékesítései	73 610	0	73 610	0
8	ÉRTÉKESÍTÉS ELSZÁMOLT ÖNKÖLTSÉGEI ÉS RÁFORDÍTÁSOK	38 913 413	3 250 719	35 662 712	0
814	Előirányzott adó elszámolása	38 913 413	3 250 719	35 662 712	0
85	EGYEB RÁFORDÍTÁSOK	94 689	2	94 687	0
863	Méltóságdíjak, díjazások, díjazások, díjazások	2 889	2	2 887	0
8632	Braegok, költségek, költségek, költségek	1 438	0	1 438	0
8637	Konkóris	1 451	2	1 449	0
867	Adók, illetékek, hozzájárulások	91 800	0	91 800	0
8672	Önkormányzatokkal elszámolt adók, illetékek, hozzájárulások	91 800	0	91 800	0
8721	Ipárüzési adó	91 800	0	91 800	0
89	NYERÉSEKET TERHELO ADOK	12 000	0	12 000	0
891	Társasági adó	12 000	0	12 000	0

2. oldal

A program jogos felhasználója

FŐKÖNYVI KIVONAT

2011.07.01 - 2011.12.31

2011

Főlk szám	Megnevezés	Forgalom		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
9	ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELEI ÉS BEVÉTELEK	0	39 842 919	0	39 842 919
91	BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE	0	39 841 179	0	39 841 179
911	fülkésű bevétele	0	689 246	0	689 246
913	Trafik átbevétele	0	39 151 931	0	39 151 931
96	EGYEB BEVÉTELEK	0	995	0	995
963	A mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg rendezett, az üzleti	0	995	0	995
9637	Keresékes	0	995	0	995
97	PÉNZÜGYMŰVELETEK BEVÉTELEI	0	745	0	745
974	Egyéb kapott kamatok és kamattalajutt. bevételek	0	745	0	745
9741	Forgóeszközök között kinttartott kölcsön, váltókövetelés, pénzeszköz	0	745	0	745
1-4 számlaosztály összesen		145 223 397	147 507 296		2 283 699
5-9 számlaosztály összesen		45 590 311	43 306 432	2 283 699	
Mindösszesen		190 813 728	190 813 728		

3. oldal

A program teljes felhasználója:

FŐKÖNYVI KIVONAT

2012.01.01 - 2012.06.30

2012

Fők.szám	Megnevezés	Forgalom	Egyenleg
		Tartozik	Követel
1	BEFÉRTIETTÉSKÖZÖK	162 184	99 194
14	EGYEB BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK	99 194	99 194
146	Készletű tárgyi eszközök	99 194	0
149	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti	0	99 194
1495	Készletű tárgyi eszközök és...	0	99 194
16	BERUHÁZÁSOK, FELÚJÍTÁSOK	62 990	0
161	Bejegyezett beruházások	62 990	0
2	KÉSZLETEK	3 369 965	0
21	NYERS- ÉS ALAPANYAGOK	56 415	0
211	Alapanyagok	56 415	0
26	KERESKEDELMI ÁRUK	3 313 550	0
261	Áruk beszerzési árán	3 313 550	0
3	KÖVELEZÉSEK, PENZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS AKTÍV IDŐBELI	227 246 385	222 971 738
35	ADOTT ELŐLEGEK	1 828 500	4 274 847
354	Kauzós	1 828 500	0
38	PÉNZESKÖZÖK	225 515 385	222 971 738
381	Pénztár	93 074 633	90 392 548
3811	Pénztárszámlák	1 564 259	1 540 680
3813	Pénztárkészlet	91 437 375	89 551 865
384	Bankszámlák	66 380 952	66 346 190
3841	Elismertelt betétszámlák	66 278 185	66 246 190
3844	Elzárolt betéti (Erszék Bank, óvadéki szá)	102 767	0
3891	Aluegyetemi számlák (bank és pénztár)	65 913 000	65 913 000
3892	Állományi számlák	0	20 000
39	AKTÍV IDŐBELI ELHÁROLÁSOK	102 500	0
392	Költségek, ráfordítások időbeli elhatárolása	102 500	0
3923	Költségek, egyéb fizetendő kamatok, egyéb ráfordítások elhatárolása	102 500	0
4	FORRÁSOK	96 716 147	101 228 412
41	SAJÁT TŐKE	8 308 991	500 000
411	Jegyérték	0	500 000
413	Eredményzárások	8 308 991	0
43	HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK	0	6 846 340
435	Tárgyi kölcsön	0	6 846 340
45	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	62 110 213	65 199 481
454	Szállások	62 110 213	65 199 481
4541	Belföldi anyag és árucikk	62 110 213	65 199 481
461	Társasági és különadó számlák	14 000	11 000
46111	Társasági adó 2011.	13 000	2 000
46112	Társasági adó	1 000	1 000
462	Személyi juttatás elszámolása	771 000	975 432
462111	Szja fizetési kötelezettség 2011.	0	48 000
462112	Szja fizetési kötelezettség 2012.	0	927 432
462211	Szja pénzügyi lej. 2011.	49 000	0
462212	Szja pénzügyi lej. 2012.	722 000	0
463	Költségvetési befizetési kötelezettségek	10 000	10 000
46317	Egyesített fogl. köztulaj	10 000	10 000
46512	Előzetesen felszámított áfa	4 787 155	15 162
46712	Fizetendő áfa	0	5 996 742

1. oldal

A program teljes felhasználója:

FŐKÖNYVI KIVONAT

2012.01.01 - 2012.06.30

2012

Fők.szám	Megnevezés	Forgalom	Egyenleg
		Tartozik	Követel
46811	Áll. pénzügyi lej. 2011.	333 000	0
469	Helyi adók elszámolási számla	91 100	90 050
4695	Helyi iparüzemi adó elszámolási számla	91 100	90 050
46951	iparüzemi adó Széchy	83 000	0
46952	iparüzemi adó Gyula	8 100	1 050
471	Jóvárendelő elszámolási számla	5 275 703	6 116 659
4711	Kiszámlázott elszámolási számla	5 275 703	6 116 659
473	Társadalombiztosítási kötelezettség	1 838 000	2 299 832
4731	Egészségbiztosítási járulékok	428 000	535 956
4732	Nyugdíjbiztosítási járulékok	598 000	714 646
4733	Szociális hozzájárulási adó	822 000	1 049 230
474	Elkötelezett allokációk kapcsolatos fizetési kötelezettségek	111 136	42 000
4742	Szakpályás hozzájárulás	111 136	42 000
479	Külföldi rövid lejáratú egyéb kötelezettségek	53 398	113 263
4799	Rövid lejáratú külföldi egyéb kötelezettségek	53 398	113 263
47992	Leállítás	53 398	113 263
48	PASSZIV IDŐBELI ELHÁROLÁSOK	75 568	75 568
482	Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	75 568	75 568
4821	Mérföldnyomáspótló díjszámok, tanúsítványok, ráfordítások	75 568	75 568
49	EVI MERLEGESZÁMLÁK	12 936 883	12 936 883
491	Nyitányi mérleg	12 936 883	12 936 883
5	KÖLTSÉGVETÉSEK	14 107 092	4 724
51	ANYAGKÖLTSÉGEK	2 965 466	4 724
511	Vásárolt anyagok költségei	2 488 279	0
5111	Vásárolt anyagok költségei	2 434 008	0
5112	Energia költség	43 673	0
5116	Nyitányi mérleg	19 998	0
512	Egy éven belül elhasznált eszközök költségei	123 126	0
513	Egyéb anyag költségek	289 061	4 724
52	IGÉNYBE VETT SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	4 093 000	0
522	Béren díjak	4 040 000	0
523	Karbantartási költségek	53 000	0
53	EGYEB SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	199 301	0
531	Helyi iparüzemi adó elszámolási számlák, illetékek	36 162	0
532	Pénzügyi, bankvetési szolgáltatás díjak	139 726	0
539	Külföldi egyéb költségek	23 413	0
53901	Más személy részére kifizetett pályázati, szakmai, és szerzői díj	23 413	0
54	BERKÖLTSÉG	5 846 095	0
541	Berköltség	5 796 415	0
542	AM munkabér	49 680	0
56	BERJÁRULÉKOK	1 059 230	0
561	Nyugdíjbiztosítási és egészségügyi járulékok	1 049 230	0
568	Közterhelés	10 000	0
8	ÉRTÉKESÍTÉS ELISMART ÖNKÖLTSÉGE ÉS RÁFORDÍTÁSOK	63 360 977	164 064
814	Elbírálási és beszerzési értékek	63 360 977	164 064
86	EGYEB RÁFORDÍTÁSOK	8 274	0
863	Mérföldnyomáspótló díjak, tanúsítványok, szakmai, és szerzői díj	8 274	0
8632	Béren díjak, költségek, felbérletek, késedelem kamatok, készenléti	8 035	0

2. oldal

A program teljes felhasználója:

FŐKÖNYVI KIVONAT

2012.01.01 - 2012.06.30

2012

Fők szám	Megnevezés	Forgalom		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
8637	Kereslet	239	0	239	0
88	RENKÍVÜLI RAFORDÍTÁS	59	0	59	0
889	Egyéb vagyonszerzési jiro rendkivüli ráfordítások	59	0	59	0
8833	Elszámolt követelések könyv szerinti értéke	59	0	59	0
9	ÉRTEKESÍTÉS ÁRBEVÉTELEI ÉS BEVÉTELEK	0	80 484 742	0	80 484 742
91	BELFÖLDI ÉRTEKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE	0	80 484 742	0	80 484 742
911	finanszíró bevétele	0	1 111 181	0	1 111 181
913	árelphely átbevétele	0	79 383 561	0	79 383 561
96	EGYÉB BEVÉTELEK	0	6 193	0	6 193
963	A maradványokból pótlólag pénzügyileg rendezett, az üzleti	0	264	0	264
9637	Kereslet	0	264	0	264
964	Úrúlag kapott - közvetve kapcsolódó-pénzügyileg rendezett engedmény	0	5 929	0	5 929
97	PENZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	0	2 216	0	2 216
974	Egyéb kapott kamatok és kamatteljesít bevételek	0	2 216	0	2 216
9741	Forgóeszközök közötti kiadott kölcsön, vállalkozások, pénzeszköz	0	2 216	0	2 216
1-4 számlaosztály összesen		327 484 881	324 289 344	3 195 537	3 195 537
5-9 számlaosztály összesen		77 476 402	80 671 939		
Mindösszesen		404 971 283	404 971 283		

FŐKÖNYVI KIVONAT

2012.07.01 - 2012.12.31

2012

Főlk. szám	Megnevezés	Forgalom	Tartozik	Követel	Egyenleg	Követel
1	BEFEKTETÉSI ESZKÖZÖK	546 468	669 468	0	0	62 980
14	EGYÉB BÉRBEVÉTELEK, FELSZERELÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK	304 729	304 729	0	0	0
146	Külföldi tárgyi eszközök	304 729	0	0	304 729	0
149	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti	0	304 729	0	0	304 729
1636	Külföldi tárgyi eszközök és.	304 729	0	0	0	304 729
16	BERUHÁZÁSOK, FELÚJÍTÁSOK	241 739	304 729	0	0	62 990
161	Érdéktelen bevezetések	241 739	304 729	0	0	62 990
3	KÖVETELÉSEK, PENZÜNYI ESZKÖZÖK ÉS AKTÍV DÖBELI	278 899 685	278 394 964	0	2 504 721	0
31	KÖVETELÉSEK ÁRUSZALLITÁSBÓL ÉS SZOLGÁLTATÁSBÓL	158 750	158 750	0	0	0
311	Belföldi vevő követelések formában	158 750	158 750	0	0	0
35	ADOTT ELŐLÉSEK	241 300	112 500	0	128 800	0
354	Kaució	241 300	112 500	0	128 800	0
38	PENZESZKÖZÖK	278 420 971	276 021 214	0	2 399 757	0
381	Pénztár	305 446	349 021	0	43 575	0
3811	Pénztár-számla	127 167 738	124 774 178	0	2 393 560	0
3813	Pénztár-számla	75 741 277	75 711 625	0	29 752	0
384	Bankkamatok	75 739 002	75 711 625	0	21 477	0
3841	Elszámolási bevezetés	2 275	0	0	2 275	0
3844	Elszámolási betét (Erste Bank, osztrák szája)	74 980 320	74 980 320	0	0	0
3861	Árvesztési számla (bank és pénztár)	228 170	206 170	0	20 000	0
3862	Árvesztési számla	75 664	102 500	0	23 836	0
39	AKTÍV DÖBELI FELHATÁROLÁSOK	75 664	102 500	0	23 836	0
392	Kötelesek, ráfordítások közbeli elhatárolása	75 664	102 500	0	23 836	0
3923	Kötelesek, egyéb: fizetési kamatok, egyéb ráfordítások elhatárolása	75 664	102 500	0	23 836	0
4	FORRÁSOK	130 539 495	130 436 467	103 028	0	0
43	HATÁRSZOLGÁLTATÁSOK KÖTELEZETTSÉGEI	6 846 340	0	6 846 340	0	0
435	Tárgyi kölcsön	6 846 340	0	6 846 340	0	0
45	ROVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	68 581 467	75 714 558	0	7 133 091	0
454	Szállítók	68 581 467	75 714 558	0	7 133 091	0
4641	Belföldi nyitott és áruszállítók	68 581 467	75 714 558	0	7 133 091	0
4651	Társasági és külföldi elszámolás	202 000	2 000	200 000	0	0
461111	Társasági adó 2011.	0	2 000	0	2 000	0
461112	Társasági adó	202 000	0	202 000	0	0
462	Személyi juttatások elszámolása	3 468 000	3 480 568	0	26 568	0
462111	Szája fiz. illet. 2011.	48 000	0	48 000	0	0
462112	Szája fiz. illet. 2012.	2 094 000	1 387 568	696 432	0	0
462211	Szája pénzügyi lej. 2011.	0	49 000	0	49 000	0
462212	Szája pénzügyi lej. 2012.	1 322 000	2 044 000	0	722 000	0
463	Költségvetési bevételek kötelezettségei	9 000	11 000	0	2 000	0
46317	Egyeztetés lett foglalkoztatottal	9 000	11 000	0	2 000	0
466112	Előzetesen felszámított áfa	7 605 190	12 177 183	0	4 771 993	0
467112	Fizetendő áfa	16 332 893	10 336 251	5 996 742	0	0
46811	Áfa pénzügyi lej. 2011.	0	333 000	0	333 000	0
46812	Áfa pénzügyi lej.	15 752 000	16 331 000	0	579 000	0
469	Helyi adók elszámolási számla	99 400	0	99 400	0	0
4695	Helyi adók elszámolási számla	99 400	0	99 400	0	0
46351	iparüzési adó Széchy	83 200	0	83 200	0	0
46352	karvász adó Gyula	16 200	0	16 200	0	0

1. oldal

A program teljes felhasználója

FŐKÖNYVI KIVONAT

2012.07.01 - 2012.12.31

2012

Főlk. szám	Megnevezés	Forgalom	Tartozik	Követel	Egyenleg	Követel
471	Jövőrelemző elszámolási számla	8 418 849	8 482 100	0	0	63 251
4711	Kereskedelmi számla	8 418 849	8 482 100	0	0	63 251
473	Társadalombiztosítási kötelezettség	2 972 931	3 035 435	0	0	62 504
4731	Felkészítési költségek	721 499	746 543	0	0	19 044
4732	Nyugdíjbiztosítási járulékok	826 394	843 748	0	0	17 354
4733	Szociális hozzájárulási adó	1 425 038	1 451 144	0	0	26 106
474	Előfordulási alaponkénti kapcsolatos fizetési kötelezettségek	125 411	216 000	0	0	90 589
4742	Szakképzési hozzájárulás	125 411	216 000	0	0	90 589
479	Külföldi rövid lejáratú egyéb kötelezettségek	129 914	107 372	22 542	0	0
4799	Rövid lejáratú külföldi egyéb kötelezettségek	129 914	107 372	22 542	0	0
47992	Lehitel	129 914	107 372	22 542	0	0
5	KÖLTSÉGVEMELÉSEK	26 850 903	5 762	26 845 141	0	0
51	ANYAGKÖLTSÉGEK	10 870 969	5 762	10 865 227	0	0
511	Vásárolt anyagok költségei	10 245 938	5 762	10 238 176	0	0
5111	Vásárolt anyagok költségei	9 576 877	5 762	9 570 115	0	0
5112	Energiafelhasználás	578 771	0	578 771	0	0
5113	Járatási anyagok	68 839	0	68 839	0	0
5116	Nyomatékanyagok	18 451	0	18 451	0	0
512	Egyéven belüli elhasználandó eszközök költségei	53 215	0	53 215	0	0
513	Egyéb anyagok költségei	578 836	0	578 836	0	0
52	IGÉNYBE VETT SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	5 218 925	0	5 218 925	0	0
522	Béreltek díjai	5 145 970	0	5 145 970	0	0
523	Karbantartási költségek	70 520	0	70 520	0	0
529	Egyéb igénybe vett szolgáltatások költségei	2 435	0	2 435	0	0
52903	Postaköltségek	2 435	0	2 435	0	0
53	EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	316 915	0	316 915	0	0
531	Hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek	3 000	0	3 000	0	0
532	Penzügyi, befektetési szolgáltatási díjak	166 183	0	166 183	0	0
533	Biztosítási díj	39 332	0	39 332	0	0
539	Külföldi egyéb költségek	108 400	0	108 400	0	0
53901	Más szervezet részére kifizetett pályázati, szakértői, és szerzői díj	108 400	0	108 400	0	0
54	BERKÖLTSÉGEK	8 482 100	0	8 482 100	0	0
541	Berühözés	8 427 452	0	8 427 452	0	0
542	Áll. munkabérek	54 648	0	54 648	0	0
56	BERUHÁZÁSOK	1 657 245	0	1 657 245	0	0
561	Nyugdíjbiztosítási és egészségbiztosítási járulékok	1 430 245	0	1 430 245	0	0
564	Szakképzési hozzájárulás	216 000	0	216 000	0	0
568	Közvetítői díjak	11 000	0	11 000	0	0
57	ÉRTEKESÍTÉSEK LEÍRÁS	304 729	0	304 729	0	0
572	Használatbavételkor egy összegben elszámolt értékesítési leírás	304 729	0	304 729	0	0
8	ÉRTEKESÍTÉSEK ELŐZETES ELŐLEGEI ÉS RÁFORDÍTÁSOK	85 554 872	491 910	85 062 962	0	0
814	Előzetes elszámolás	85 554 872	491 910	85 062 962	0	0
86	EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	19 023	1	19 022	0	0
863	Mielőtt elszámolt események az üzleti	9 023	1	9 022	0	0
8632	Biztosítók, kölcsönök, felhívások, későbbi kamatok, kármentések	1 750	0	1 750	0	0
8637	Keretítés	7 273	1	7 272	0	0
867	Adók, illetékek, hozzájárulások	10 000	0	10 000	0	0
86712	Elemzési költségvetési felülvizsgálat	10 000	0	10 000	0	0

2. oldal

A program teljes felhasználója

FŐKÖNYVI KIVONAT

2012.07.01 - 2012.12.31

2012

Fők.szám	Megnevezés	Forgalom		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
9	ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE ÉS BEVÉTELEK	0	114 452 862	0	114 452 862
91	BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE	0	114 447 144	0	114 447 144
911	bankközi bevétele	0	5 190 779	0	5 190 779
913	leltérlési ártétele	0	109 131 365	0	109 131 365
919	Egyéb ártételek	0	125 000	0	125 000
96	ESYEB BEVÉTELEK	0	3 349	0	3 349
963	A mérlegképes időpontjig pénzügyileg rendezett, az üzleti	0	3 349	0	3 349
9637	Keretítés	0	3 349	0	3 349
97	PENZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	0	2 369	0	2 369
974	Egyéb kapott kamatok és kamatjellegű bevételek	0	2 369	0	2 369
9741	Forgóeszközök között kinttartott kölcsön, vállalkozásba, pénzeszköz	0	2 369	0	2 369
1-4 számlaosztály összesen		409 985 648	407 440 889	2 544 759	2 544 759
5-9 számlaosztály összesen		112 405 775	114 950 534		
Mindösszesen		522 391 423	522 391 423		

3. oldal

A program teljes felhasználója:

FŐKÖNYVI KIVONAT

2013.01.01 - 2013.06.30

2013

Fők.szám	Megnevezés	Forgalom		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
1	BEFEKTETÉSI ESZKÖZÖK	403 923	403 923	0	0
14	EGYÉB BEREKEDÉSEK, FELSZERELÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK	403 923	403 923	0	0
146	Kiserőlték tárgy eszközök	403 923	0	403 923	0
149	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek tartozásai	0	403 923	0	403 923
1496	Kiserőlték tárgy eszközök és készletek	0	403 923	0	403 923
2	KÉSZLETEK	2 659 333	0	2 659 333	0
21	NYERS-ÉS ALAPANYAGOK	42 337	0	42 337	0
211	Alapanyagok	42 337	0	42 337	0
26	KÉRSZAKELMI ÁRUK	2 616 996	0	2 616 996	0
261	Áruk beszerzési árán	2 616 996	0	2 616 996	0
3	KÖVETELÉSEK, PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS AKTÍV IDŐBELI ADOTT ELŐLEGEK	306 933 619	298 987 960	7 945 659	0
35	ADOTT ELŐLEGEK	1 957 300	0	1 957 300	0
354	Kaució	1 957 300	0	1 957 300	0
38	PÉNZESZKÖZÖK	304 887 655	298 987 960	5 899 695	0
381	Pénztár	135 318 453	128 516 484	6 801 969	0
3813	Pénztár-számla	135 318 453	128 516 484	6 801 969	0
384	Bankszámlák	85 251 535	85 123 809	127 726	0
3841	Elszámoltatott költségei	78 575 839	78 848 143	127 726	0
3843	Elszámoltatott költségei (Ester Bank pénzügyi szolg.)	4 147 647	4 147 617	30	0
3844	Elszámoltatott költségei (Ester Bank további szolg.)	2 128 049	2 128 049	0	0
3881	Átvett költségek (bank és pénztár)	78 052 001	78 052 001	0	0
3882	Átvett költségek	6 275 696	6 275 696	0	0
39	AKTÍV IDŐBELI ELHÁTORLÁSOK	78 664	0	78 664	0
392	Költségek, ráfordítások időbeli elhatárolása	78 664	0	78 664	0
3923	Költségek, egyéb fizetendő kamatok, egyéb ráfordítások elhatárolása	78 664	0	78 664	0
4	FORRÁSOK	123 167 585	124 474 202	1 306 616	0
41	SAJÁT TŐKE	8 308 991	4 855 364	3 453 627	0
411	Jegyzet tőke	0	500 000	0	500 000
413	Erőforrásnyilatkozatok	8 308 991	0	8 308 991	0
419	Méltón személt eredmény	0	4 355 364	0	4 355 364
45	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELÉZETTSÉGEK	72 399 187	74 820 955	0	2 421 768
454	Szállítók	72 399 187	74 820 955	0	2 421 768
4541	Belsőllátásnyújtó szervezetek	36 000	26 000	10 000	0
45411	Társasági és költségek elszámolása	0	26 000	0	26 000
454112	TAO 2012	0	26 000	0	26 000
461113	Társasági adó elszámolása számla 2013.	36 000	0	36 000	0
462	Személyi juttatás elszámolása	1 241 000	1 407 865	0	166 865
462112	SZJA 2012	231 000	231 000	0	0
462113	SZJA Erőforrás költsége	1 010 000	0	1 176 865	0
4622113	SZJA pénzügyi teljesítése 2013.	35 000	35 000	0	0
463	Költségszámítások, költségek	35 000	35 000	0	0
46317	Egyszerűsített költségvetés	7 159 436	484 667	6 674 769	0
466113	Erdőhasználati költségek számla 2013.	86 073	10 812 844	10 726 771	0
467113	Felhalmozási költségek	588 000	579 000	1 000	0
46813	Államháztartás	3 006 000	0	3 006 000	0
469	Helyi adó elszámolási számla	591 100	544 850	46 250	0
4695	Helyi iparüzési adó elszámolási számla	591 100	544 850	46 250	0

1. oldal

A program teljes felhasználója:

FŐKÖNYVI KIVONAT

2013.01.01 - 2013.06.30

2013

Fők.szám	Megnevezés	Forgalom		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
46951	iparüzési adó számla	543 750	502 100	41 650	0
46952	iparüzési adó számla	47 350	42 750	4 600	0
471	Jövedelmezés elszámolási számla	7 993 487	8 893 169	0	899 682
4711	Kereskedelmi számla	7 993 487	8 719 985	0	273 498
4712	AM számla	0	173 184	0	173 184
473	Társadalombiztosítási kötelezettség	3 166 000	3 627 201	0	461 201
4731	Egyszerűsített járulékok	721 000	820 406	0	99 406
4732	Nyugdíjbiztosítás járulékok	817 000	925 583	0	108 583
4733	Szociális hozzájárulási adó	1 628 000	1 881 212	0	253 212
474	Eltérítési alapokkal kapcsolatos fizetési kötelezettségek	125 000	139 975	0	14 975
4742	Szakkezelési hozzájárulás	125 000	139 975	0	14 975
479	Különféle rövid lejáratú egyéb kötelezettségek	69 993	69 993	0	0
4799	Rövid lejáratú különféle egyéb kötelezettségek	69 993	69 993	0	0
47992	Lejáratos	69 993	69 993	0	0
49	EVI MÉRLEGSZÁMLÁK	18 367 319	18 367 319	0	0
491	Nyitóméltóság számla	18 367 319	18 367 319	0	0
5	KÖLTSENEMEK	26 982 515	24 342	26 938 173	0
51	ANYAGKÖLTSEGEK	11 083 181	12 342	11 070 839	0
511	Vásárolt anyagok költségei	10 885 142	12 342	10 872 800	0
5111	Vásárolt anyagok költségei	10 386 423	0	10 386 423	0
5112	Energiaköltség	455 509	12 342	443 167	0
5115	Nyomatvány-felhasználás	31 147	0	31 147	0
5117	Szakkönyvek	12 057	0	12 057	0
512	Egy éven belül elhasználandó eszközök költségei	31 044	0	31 044	0
513	Egyéb anyagköltségek	166 895	0	166 895	0
52	IGENYBE VETT SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSEGEI	5 739 960	0	5 739 960	0
522	Belső díjak	5 714 400	0	5 714 400	0
525	Oktatás és továbbképzés költségei	25 000	0	25 000	0
529	Egyéb igénybe vett szolgáltatások költségei	500	0	500	0
52903	Postaköltségek	500	0	500	0
53	EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSEGEI	371 014	12 000	359 014	0
531	Helyi igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek	13 000	0	13 000	0
532	Pénzügyi, befektetési szolgáltatási díjak	307 158	12 000	295 158	0
539	Különféle egyéb költségek	50 856	0	50 856	0
53901	Más szervek részére kifejezett pályázati, szakértői, és szerzői díjak	50 856	0	50 856	0
54	BERKÖLTSEG	7 988 962	0	7 988 962	0
541	Berköltség	7 815 778	0	7 815 778	0
542	AM munkaadó	173 184	0	173 184	0
56	BERJARULÉKOK	1 779 398	0	1 779 398	0
561	Nyugdíjbiztosítási és egészségügyi biztosítási járulékok	1 349 499	0	1 349 499	0
564	Szakkezelési hozzájárulás	398 899	0	398 899	0
568	Közterhelés	33 000	0	33 000	0
8	ERTEKESÍTÉS ELSZÁMOLT ÖNKÖLTSEGE ÉS RÁFORDÍTÁSOK	83 926 199	597 860	83 338 339	0
814	Eladott áruk beszerzési értékesítése	83 926 199	597 860	83 338 339	0
85	EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	2 310	6	2 304	0
863	Működési költségek, költségek, költségek, költségek	1 881	6	1 881	0
8632	Működési költségek, költségek, költségek, költségek	1 881	6	1 881	0
8637	Kereslet	429	6	423	0

2. oldal

A program teljes felhasználója:

FŐKÖNYVI KIVONAT

2013.01.01 - 2013.06.30

2013

Főlk.szám	Megnevezés	Forgalom		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
9	ÉRTÉKESÍTÉS ARBEVÉTELE ÉS BEVÉTELEK	18 566	119 813 454	0	119 794 888
91	BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉS ARBEVÉTELE	0	119 468 690	0	119 468 690
911	Társasági bevételek	0	22 832 245	0	22 832 245
913	Telephely átbevétele	0	96 536 445	0	96 536 445
96	EGYER BEVÉTELEK	18 566	338 008	0	319 442
933	A mérlegképesítő időpontjára pénzügyileg rendezett, az üzleti	18 566	349	18 217	0
9637	Keretítés	18 566	349	18 217	0
964	Übölgei kapott -közvetve kapcsolható-pénzügyileg rendezett engedély	0	337 659	0	337 659
97	PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	0	8 756	0	8 756
974	Egyéb kapott kamatok és kamatjellegű bevételek	0	8 756	0	8 756
9741	Forgóeszközök között kimutatott kölcsön, váltókövetelés, jölneszék	0	8 756	0	8 756
	1-4 számlaosztály összesen	433 364 461	423 846 085	9 518 376	9 518 376
	5-9 számlaosztály összesen	110 907 280	120 425 656		
	Mindösszesen	544 271 741	544 271 741		

A program teljes felhasználás

3. oldal

FŐKÖNYVI KIVONAT

2013.07.01 - 2013.12.31

2013

Fők.szám	Megnevezés	Forgalom		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
1	BEFEKTETÉSI ESZKÖZÖK	184 994	184 994	0	0
14	EGYÉB BÉRBEVÉTELEK, FELSZERELÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK	89 502	89 502	0	0
146	Külföldi tárgyi eszközök	89 502	0	89 502	0
149	Egyéb berendezések, felszerelések, gépek, járművek	0	89 502	0	89 502
1466	Külföldi tárgyi eszközök abs.	0	89 502	0	89 502
16	BERUHÁZÁSOK, FELÚJÍTÁSOK	95 492	95 492	0	0
161	Befizetetlen beutazások	95 492	95 492	0	0
2	KÉSZLETEK	18 650	217 510	0	198 860
21	NYERS-ÉS ALAPANYAGOK	18 650	0	18 650	0
211	Alapanyagok	18 650	0	18 650	0
26	KERESKEDELMI ÁRUK	0	217 510	0	217 510
261	Áruk beszerzése áron	0	217 510	0	217 510
3	KÖVETELÉSEK, PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS AKTÍV IDŐBELI	115 849 802	106 925 212	8 823 390	0
35	ADOTT FOLGÓK	50 000	0	50 000	0
352	Beruházásokra adott kölcsönök	50 000	0	50 000	0
36	EGYÉB KÖVETELÉSEK	999 000	0	999 000	0
364	Rövid lejáratú kölcsönököt pénzeszközök	999 000	0	999 000	0
3641	Rövid lejáratú kölcsönök	999 000	0	999 000	0
38	PÉNZESZKÖZÖK	114 720 348	106 847 548	7 872 800	0
381	Pénztár-számlák	60 420 950	52 536 049	7 884 901	0
3813	Pénztár-számlák	60 420 950	52 536 049	7 884 901	0
384	Bankszámlák	28 104 398	28 116 499	0	12 101
3841	Elszámolási bankszámlák	28 104 398	28 116 499	0	12 101
3843	Elszámolási betét (Erste Bank pénzforgalmi szája)	27 104 389	27 111 773	0	7 384
3881	Árvesztési számlák (bank és pénzár)	1 000 009	1 004 726	0	4 717
39	AKTÍV IDŐBELI ELHÁTORLÁSOK	80 254	78 664	1 990	0
392	Költségek, ráfordítások időbeli elhatárolása	80 254	78 664	1 990	0
3923	Költségek, egyéb fizetett kamatok, egyéb ráfordítások elhatárolása	80 254	78 664	1 990	0
4	FORRÁSOK	94 109 624	82 418 339	1 691 265	0
41	SALÁTTÖMEK	14 355 364	14 355 394	0	0
413	Eredménytartalékok	10 000 000	4 355 394	5 644 606	0
414	Lejárt tartalmak	0	10 000 000	0	10 000 000
4142	Lejárt tartalmak eredménytartalékból	0	10 000 000	0	10 000 000
415	Méltó személt eredmény	4 355 364	0	4 355 364	0
45	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	21 313 079	19 632 877	1 680 202	0
454	Szállítók	21 313 079	19 632 877	1 680 202	0
4541	Belföldi anyag és szolgáltatások	21 313 079	19 632 877	1 680 202	0
461	Társasági és különadó elszámolása	1 083 000	1 135 000	0	52 000
461112	TÁO 2012	26 000	0	26 000	0
461113	Társasági adó elszámolása száma 2013.	1 057 000	1 135 000	0	78 000
462	Személyi juttatások elszámolása	2 883 207	2 860 342	22 865	0
462113	SZJA fizetési kötelezettség	1 951 416	916 553	1 034 863	0
462213	SZJA fizetési kötelezettség	931 789	1 943 789	0	1 010 000
464	Költségek időbeli elhatárolásai	7 000	0	7 000	0
46411	Külföldi nem szociális költségek időbeli elhatárolása	7 000	0	7 000	0
46613	Előzetesen felszámított áfa 2013.	6 708 975	13 372 744	0	6 664 769
46713	Fizetendő áfa 2013.	20 533 484	10 005 713	10 527 771	0
46812	Áfa pótlókövetel.	0	1 000	0	1 000

1. oldal

A program jogos felhasználók

FŐKÖNYVI KIVONAT

2013.07.01 - 2013.12.31

2013

Fők.szám	Megnevezés	Forgalom		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
46813	Áfa pótlókövetelése 2013.	17 055 630	20 533 639	0	3 478 000
469	Helyi adók elszámolási számla	999 550	1 008 400	0	408 850
4695	Helyi iparüzési adó elszámolási számla	999 550	1 008 400	0	408 850
46951	Iparrézségi adó Szehely	543 750	912 100	0	363 350
46952	Iparrézségi adó Gyékény	55 800	96 300	0	40 500
471	Jövedelemadó elszámolási számla	6 735 615	6 524 517	211 098	0
4711	Kereskedelmi adó számla	6 562 431	6 524 517	37 914	0
4712	AM abs.szá	173 184	0	173 184	0
473	Társadalombiztosítási kötelezettség	2 737 000	2 736 799	201	0
4731	Egészségbiztosítási járulékok	357 000	559 594	7 406	0
4732	Nyugdíjbiztosítási járulékok	632 000	626 417	5 583	0
4733	Szociális hozzájárulási adó	1 538 000	1 550 788	0	12 788
474	Előfordított alapokkal kapcsolatos fizetési kötelezettségek	97 511	97 536	0	25
4742	Szállítókhozjárulás	97 511	97 536	0	25
48	PASSZÍV IDŐBELI ELHÁTORLÁSOK	0	149 228	0	149 228
482	Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	0	149 228	0	149 228
4821	Méltóidőbeli elhatárolások	0	149 228	0	149 228
5	KÖLTSÉGEK	26 396 856	166 674	26 230 182	0
51	ANYAGKÖLTSÉGEK	13 185 765	35 513	13 150 252	0
511	Vásárolt anyagok költségei	12 572 325	25 523	12 546 802	0
5112	Energia-költség	11 734 616	18 650	11 715 966	0
5113	Járatási anyagok	461 350	6 873	454 477	0
5116	Nyomatvány-nyomtatás	279 405	0	279 405	0
512	Egy éven belül elhasználandó eszközök költségei	96 954	0	96 954	0
513	Egyéb anyagköltségek	33 124	9 990	23 134	0
52	IGÉNYBE VETT SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	4 695 599	131 161	4 788 438	0
522	Bérelti díjak	4 679 659	131 161	4 749 498	0
523	Karbantartási költségek	10 000	0	10 000	0
524	Hirdetés, reklám, propagandaköltségek	9 940	0	9 940	0
53	EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	338 389	0	338 389	0
531	Hálósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek	18 000	0	18 000	0
532	Pénzügyi, hitelekkel kapcsolatos díjak	158 895	0	158 895	0
533	Biztosítási díj	119 790	0	119 790	0
539	Különféle egyéb költségek	48 704	0	48 704	0
53901	Más szervek részére kifizetett pályázati, szakértői, és szerzői díj	40 704	0	40 704	0
54	BÉRKÖLTSÉG	6 240 959	0	6 240 959	0
541	Bérlődíjak	6 240 959	0	6 240 959	0
56	BERJÁRULÉKOK	1 644 642	0	1 644 642	0
561	Nyújtásbiztosítási és egészségbiztosítási járulékok	1 549 653	0	1 549 653	0
564	Szállítókhozjárulás	94 989	0	94 989	0
57	ERTEKESÍTÉSI LEIRÁS	89 502	0	89 502	0
571	Teny szerinti értékesítési leírás	18 890	0	18 890	0
572	Használtbárművekre egy évesen elszámolt értékesítési leírás	70 612	0	70 612	0
8	ERTÉKESÍTÉS ELSZÁMOLT ÖNKÖLTSÉGEI ÉS RÁFORDÍTÁSOK	14 246 929	1 042 178	15 204 751	0
814	Előírt árkészlet értékes	12 128 326	1 042 178	11 086 164	0
88	EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	1 015 494	15	1 015 478	0
883	Méltóidőbeli elhatárolások az üzleti	5 094	15	5 078	0

2. oldal

A program jogos felhasználók

FŐKÖNYVI KIVONAT

2013.07.01 - 2013.12.31

2013

Főkönyvi szám	Megnevezés	Forgalmi		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
8632	Bírságok, kötbérek, fektetések, későbbi kamatok, kártérítések	3 694	0	3 694	0
8637	Keretítés	1 400	16	1 384	0
867	Adók, illetékek, hozzájárulások	1 008 400	0	1 008 400	0
8672	Önkormányzatokkal elszámolt adók, illetékek, hozzájárulások	1 008 400	0	1 008 400	0
86721	Ingatlanadó	1 008 400	0	1 008 400	0
87	PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI	109	0	109	0
872	Fizetendő kamatok és kamata jellegű ráfordítások	109	0	109	0
8721	Hitelköltségek kamata	109	0	109	0
89	NYERÉSEGET TERHELO ADOK	1 105 000	0	1 105 000	0
891	Társasági adó	1 105 000	0	1 105 000	0
9	ÉRTEKESÍTÉS ÁRBEVÉTELEI ÉS BEVÉTELEK	82 606	49 933 334	0	48 830 728
91	BELFÖLDNYERTEKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE	82 585	49 931 941	0	48 849 566
911	faalkotó bevételek	0	7 103 878	0	7 103 878
913	leleplehely árbevételek	82 585	42 828 063	0	42 745 478
96	EGYÉB BEVÉTELEK	21	1 160	0	1 139
963	A mérlegképesítés időpontjáig pénzügyileg rendezett, az üzleti	21	1 160	0	1 139
9637	Keretítés	21	1 160	0	1 139
97	PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	0	233	0	233
974	Egyéb kapott kamatok és kamatteljesítések	0	233	0	233
9741	Forgásbiztosítók között kimentett kölcsön, vállalkozás, pénzeszköz	0	233	0	233
1-4 számlaosztály összesen		210 162 870	199 747 075	10 415 785	10 415 785
5-9 számlaosztály összesen		40 726 391	51 142 168	250 889 261	250 889 261
Mindösszesen		250 889 261	250 889 261	250 889 261	250 889 261

Országos Számvevőszék

A program teljes felhasználása

3. oldal

FŐKÖNYVI KIVONAT

2014.01.01. - 2014.06.30.

2014

Főlk.szám	Megnevezés	Forgalom		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
1	EFFEKTÍV ESZKÖZÖK	902 346	493 425	408 921	0
14	EGYEB BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK	493 425	493 425	0	0
146	Állományú tárgyi eszközök	493 425	0	493 425	0
149	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek, terv szerinti	0	493 425	0	493 425
1496	Készletű tárgyi eszközök és	0	493 425	0	493 425
16	BERUHÁZÁSOK, FELÚJÍTÁSOK	408 921	0	408 921	0
161	Bérlésellen befizetések	408 921	0	408 921	0
2	KESZLETEK	2 580 473	0	2 580 473	0
21	NYERS- ÉS ALAPANYAGOK	60 987	0	60 987	0
211	Alapanyagok	60 987	0	60 987	0
26	KERESKEDELMI ÁRUK	2 599 486	0	2 599 486	0
261	Áruk beszerzési árak	2 599 486	0	2 599 486	0
3	KÖVETELÉSEK, PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS AKTÍV IDŐBELI	129 498 282	104 428 207	25 069 075	0
35	ADOTT ELŐLEGEK	2 007 300	50 000	1 957 300	0
352	Beruházásokra adott előlegek	50 000	50 000	0	0
354	Kaució	1 957 300	0	1 957 300	0
36	EGYEB KÖVETELÉSEK	989 000	0	989 000	0
364	Rövid lejáratú kölcsönadott pénzeszközök	989 000	0	989 000	0
3641	Rövid lejáratú kölcsönadott pénzeszközök	989 000	0	989 000	0
38	PÉNZESZKÖZÖK	128 411 728	104 378 207	22 033 521	0
3811	Pénztár	83 503 509	61 524 401	21 979 108	0
3813	Pénztárak száma	68 816 639	47 837 531	21 979 108	0
384	Pénzeszközök	13 686 870	13 686 870	0	0
3841	Elismertelési betétszámla	14 678 349	14 624 936	53 413	0
3843	Elismertelési betét (Ertékpapír, pénzügyi művelet)	14 678 349	14 619 908	59 441	0
3891	Állományú készletek (bank és pénztár)	14 543 000	14 543 000	0	0
3893	Állományú készletek (bank és pénztár)	13 686 870	13 686 870	0	0
39	AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	80 254	0	80 254	0
392	Költségek, ráfordítások időbeli elhatárolás	80 254	0	80 254	0
3923	Költségek, egyéb fizetési kötelezettségek, egyéb ráfordítások elhatárolása	80 254	0	80 254	0
4	FORRÁSOK	116 248 841	134 068 009	0	17 719 168
41	SAJÁT TŐKE	33 887 798	50 368 342	0	16 480 544
411	Jegyzett tőke	0	500 000	0	500 000
413	Eredménytartalék	13 953 627	19 934 171	0	10 000 000
414	Lekötött tartalék	0	10 000 000	0	10 000 000
4142	Lekötött tartalék eredménytartalékból	0	10 000 000	0	10 000 000
419	Mérleg szerinti eredmény	19 934 171	19 934 171	0	0
45	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	25 366 720	26 408 357	0	1 041 637
454	Szállások	25 366 720	26 408 357	0	1 041 637
4541	Belföldi anyag és áruszállítók	19 934 171	19 934 171	0	0
461	Társasági és kölcsönadó elszámolás	57 000	42 000	17 000	0
46113	Társasági és kölcsönadó elszámolás 2013.	57 000	42 000	15 000	0
46114	TAC 2014.	162 000	0	162 000	0
462	Személyi juttatás elszámolás	822 000	952 219	0	130 219
462113	SZJA fizetési kötelezettség	0	144 000	0	144 000
462114	Szja fizetési kötelezettség 2014.	0	808 219	0	808 219
462213	SZJA, pénzügyi teljesítés 2013.	145 000	0	145 000	0

1. oldal

A program teljes felhasználója

A program teljes felhasználója

FŐKÖNYVI KIVONAT

2014.01.01. - 2014.06.30.

2014

Főlk.szám	Megnevezés	Forgalom		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
462214	Szja pénzügyi teljesítés 2014.	677 000	0	677 000	0
463	Költségvetési bizottsági kötelezettségek	0	0	0	0
463114	NEPA	84 000	0	84 000	0
463174	Egyszerű, közbiz. 2014.	10 000	0	10 000	0
464	Költségvetési bizottsági kötelezettségek teljesítése	14 000	0	14 000	0
46411	Külön fe nem sorolt beizetési kötelezettség teljesítése	14 000	0	14 000	0
466114	Előzetesen felszámított ÁFA 2014.	6 623 990	17 470	6 606 520	0
467114	Fizetendő ÁFA 2014.	0	9 892 397	0	9 892 397
46813	Áfa pénzügyi teljesítés 2013.	472 000	472 000	0	0
46814	ÁFA pénzügyi teljesítés 2014.	2 609 000	0	2 609 000	0
469	Helyi adók elszámolási számla	1 331 150	362 600	968 550	0
46951	Helyi ipartörési adó elszámolási számla	1 331 150	362 600	968 550	0
46952	Ipártörési adó Szahly	912 100	326 700	585 400	0
471	Ipártörési adó Gyula	419 050	35 900	383 150	0
4711	Jóvátelemdó elszámolási számla	6 119 601	6 802 434	0	682 833
473	Társadalombiztosítási kötelezettség	3 010 963	2 954 828	56 135	0
4731	Egészségbiztosítási járulékok	552 000	641 767	0	89 767
4732	Nyugdíjbiztosítási járulékok	612 000	714 388	0	102 388
4733	Szociális hozzájárulási adó	1 846 963	1 598 673	248 290	0
474	Előirányzatokhoz kapcsolódó fizetési kötelezettségek	108 970	125 513	0	16 543
4742	Szakképzési hozzájárulás	108 970	125 513	0	16 543
48	PASSZIV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	149 228	149 228	0	0
482	Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolás	149 228	149 228	0	0
4821	Mérfeljavuláson alól időszakiok terhelő költségek, ráfordítások	149 228	149 228	0	0
49	EVÍ MERLEGSZÁMLÁK	35 520 421	35 520 421	0	0
491	Nyitómérleg számla	26 414 927	292 643	26 122 284	0
5	KÖLTSEGENEMEK	13 871 728	7 710	13 864 018	0
51	ANYAGKÖLTSEGEK	13 231 514	7 710	13 223 804	0
511	Vásárolt anyagok költségei	12 582 402	7 710	12 574 692	0
5111	Vásárolt anyagok költségei	110 177	0	110 177	0
512	Energia költség	42 710	0	42 710	0
513	Jávitási anyagok	86 225	0	86 225	0
516	Nyomatékanyagok	31 176	0	31 176	0
517	Egy éven belül elhasznált eszközök költségei	609 038	0	609 038	0
52	IGÉNYBE VETT SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSEGEI	4 629 857	0	4 629 857	0
522	Bérelési díjak	4 611 192	0	4 611 192	0
523	Karbantartási költségek	147 295	0	147 295	0
524	Hirdetés, reklám, propaganda költségei	18 687	0	18 687	0
529	Egyéb igénybe vett szolgáltatások költségei	202 683	0	202 683	0
52903	Postaköltség	295	0	295	0
52904	Távíró, telefon, telex, internet költség	202 388	0	202 388	0
53	EGYEB SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSEGEI	156 306	15 000	141 306	0
532	Pénzügyi, befizetési szolgáltatások díjak	89 474	15 000	74 474	0
539	Különféle egyéb költségek	66 832	0	66 832	0
53901	Más szervenek részére kifejezett pályázati, szakértői, és szerzői díj	62 304	0	62 304	0
53902	Hulladékkezelési, közszolgáltatásdíjak	4 528	0	4 528	0

2. oldal

A program teljes felhasználója

A program teljes felhasználója

FŐKÖNYVI KIVONAT 2014
2014.01.01. – 2014.06.30

Főszám	Megnevezés	Forgalom		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
54	BÉRKÖLTSÉG	6 113 850	0	6 113 850	0
	Bérlétség	6 113 850	0	6 113 850	0
56	BÉRJÁRULÉKOK	1 443 166	269 933	1 173 233	0
	Nyugdíjbiztosítás és egészségbiztosítási járulékok	1 332 673	254 963	1 077 710	0
	Szakképzési hozzájárulás	110 513	14 970	95 543	0
8	ÉRTEKESÍTÉS ELSZÁMOLT ÖNKÖLTSÉGE ÉS RÁFORDÍTÁSOK	9 683 944	13 153	9 670 791	0
	Eladott árak beszerzési értékes	9 682 850	13 152	9 669 698	0
86	EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	1 094	1	1 093	0
863	Mérlegfordulónap előtt bekövetkezett eseményeknek az üzleti	1 094	1	1 093	0
8632	Bírságok, költségek, fektetések, későbbi kamatok, kártérítések	891	0	891	0
8637	Kerakítás	203	1	202	0
9	ÉRTEKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE ÉS BEVÉTELEK	0	46 212 376	0	46 212 376
91	BELFÖLDI ÉRTEKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE	0	46 212 159	0	46 212 159
	finanszírozó bevétele	0	14 124 413	0	14 124 413
	telepítési árbevétele	0	32 087 746	0	32 087 746
96	EGYÉB BEVÉTELEK	0	180	0	180
963	A mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg rendezett, az üzleti	0	180	0	180
	kereslet	0	180	0	180
97	PENZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	0	37	0	37
974	Egyéb lepotott kamatok és kamattaljáró bevételek	0	37	0	37
9741	Forgóeszközök közötti kamattaljáró kölcsön, váltóbevételek, pénzeszköz	0	37	0	37
1-4 számlaosztály összesen		249 409 942	238 990 641	10 419 301	10 419 301
5-9 számlaosztály összesen		36 068 871	46 516 172		
Mindösszesen		285 508 813	285 508 813		

3. sz. melléklet: szerzői nyilatkozat

GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGRSZEG

H-8900 Zalaegerszeg, Gasparich u. 18/A.
Tel.: +36 (92) 509-900 * Fax: +36 (92) 509-930

SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott **Stieber Tibor József (FZLRY9)** büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam. Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Zalaegerszeg, 2015. január 5.

hallgató aláírása

7. sz. melléklet: szakdolgozat összefoglalása

GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

H-8900 Zalaegerszeg, Gasparich u. 18/A.
Tel.: +36 (92) 509-900 * Fax: +36 (92) 509-930

ÖSSZEFOGLALÁS (benyújtandó két példányban)

Hamvadó cigarettapénz A trafiktörvény gazdasági hatásainak vizsgálata egy vállalkozásnál

Stieber Tibor József
Nappali tagozat, Pénzügy és számvitel szak, Számvitel szakirány

Szerzői összefoglalás:

Szakdolgozatom témájául a trafiktörvényt, valamint hatásainak vizsgálatát választottam országos viszonylatban, és egy konkrét vállalkozás esetében. A választáshoz az aktualitás mellett személyes érdeklődésem is hozzásegített. A dolgozatom célja az volt, hogy bemutassam azt, hogy egyetlen törvény mekkora hatással lehet egy adott piaci szegmensre, és ez miként teljesül egy kis- és középvállalkozás életében.

A fiatalok védelmének és a dohányfogyasztás visszaszorításának érdekében a magyar kormány a cigaretta jövedéki adójának emelése mellett tovább szigorította az addig Európai viszonylatban közepszerűnek mondható árusítási feltételeket. A magyar trafiktörvény 2013-as bevezetése után Magyarországon dohánytermékeket már csak speciális trafikokban, azaz Nemzeti dohányboltokban lehet vásárolni. A pályázóknak új feltételeknek kellett megfelelniük, mint például a társasági forma, ami az előírások szerint csak bt., kkt. vagy egyéni vállalkozás lehetett. Pályázataikat pontozták, a maximum 120 pont volt, amiből 60 pontot az üzleti tervre lehetett szerezni. A nyertesek kihirdetése után az addigi 40 ezer árusítási pontból körülbelül 6 ezer maradhatott fent vagy alakult teljesen újan. Kezdetben ezeknek a boltoknak csak dohányt szabadott volna árulniuk, ám a törvényalkotók gyorsan rájöttek, hogy egyetlen termékkörből és annak alacsony áréré (3-4%) miatt az újonnan alakult árusító helyek nem lesznek nyereségesek. A törvény többszöri módosításával új termékköröket engedélyeztek a boltok számára, valamint a kiskereskedelmi árrést 10%-ra emelték. Ezekkel a lépésekkel újraosztották a dohánypiacot.

Az addigi trafikusként tevékenykedők nagy részének kellett felhagynia dohányértékesítési tevékenységével, felszámolták vagy átalakították üzleteiket. A fogyasztók igazából két fontos változással szembesültek: a cigaretta ára emelkedett, és akik ezután sem mondtak le káros szenvedélyükről, egységes, modern dizájnú, de működésben és termékkínálatban hagyományos „trafikból” elégíthették ki káros szükségleteiket.

Trafiktörvényünk az Európai Unió területén az egyik legszigorúbbnak mondható. A legtöbb közös ponttal a szomszédos Ausztriában működő rendszerben találkozhatunk. A törvényhozók nem titkoltan az osztrák példát vették alapul dohány kiskereskedelmünk átalakításánál. Lényeges különbség, hogy nyugati szomszédunknál - fényképes igazolvánnyal - automatákból is lehet cigarettát venni, azonban ennek 10%-os felára van. A nemzetközi példák vizsgálatánál részletes összehasonlítást is végeztem, kiemeltem a hazai szabályozáshoz képest azonos és eltérő vonásokat.

A trafiktörvény hatásait egy, a szakmai gyakorlatom alatt megismert gazdaság társaság példáján keresztül vizsgáltam. A „Hamvadó Kft.” klasszikus trafikusként működött 2010 harmadik negyedéve óta egészen a törvény hatályba lépéséig. Árbevételének körülbelül 80%-a dohányértékesítésből származott. Dolgozatom központi része ennek a vállalkozásnak a felépítéséről, eredményességének vizsgálatáról és a pályázati időszakban, valamint az utána bekövetkezett változásokról szól. A társaság gazdálkodásának második teljes évében már nyereségesen működött, árbevétele folyamatosan emelkedett. Az üzlet tömegközlekedési csomóponton való elhelyezkedésének köszönhetően vevőkörében megtalálhatóak állandó és alkalmi vásárlók is. A jól bejáratott és barátságos boltnak pénzügyi nehézségei, a viszonylag egyenletes pénzbeáramlásnak köszönhetően, nem voltak. Miután bizonyossá vált, hogy nem nyert koncessziós jogot, jogorvoslatra pedig lehetősége sem volt, fel kellett hagynia dohány kiskereskedelmi tevékenységével. A vállalkozás nem hagyott fel gazdálkodási tevékenységével és még időben bővítette termékkínálatát, új termékköröket vezetett be. Az árbevétel jelentősen csökkent, de a cigarettához képest többszörös árréssel rendelkező termékek biztosítják a nyereséges működést.

Országos viszonylatban elmondható, hogy az elmúlt évekhez képest sokkal kevesebb dohánytermék fogy a hivatalos csatornákon. Az állam sikerként könyvelte el az adatokat, és úgy gondolták, a törvény elérte célját. Szakértők szerint ezt nem lehet egyértelműen kijelenteni, a Nemzeti Adó és Vámhivatal munkatársai egyre több cigarettacsempészt fűleltek le. A csempésztett dohány piaci részesedésének 2005 óta tartó csökkenő tendenciája 2012-ben megszakadt, a főként ukrán cigivel operáló feketepiac újra virágzásnak indult. A jövedéki adó emelése ellenére a 2013-as adóbevételek 10%-kal csökkentek. Egy, az OEFI által 2012-ben végzet felmérésből kiindulva az állam dohányzásból származó bevételeinek és kiadásainak mérlege 80 milliárdos veszteséget mutat. Közvetlenül az állam számára egyértelműen ráfizetés a dohányzás, azonban a gyárak, kereskedők, foglalkoztatottak által és egyéb közvetetten kapcsolódó adók, járulékok összességében nagymértékben hozzájárulnak az államháztartás bevételeinek növeléséhez.